

Dubbel **PUNT**

België - Belgique
P.B.
8000 Brugge 1-2
4/121
P409362

Tijdschrift van en voor Chiroleiding | verschijnt maandelijks, niet in juli en augustus | nr. 4 | december 2005 | Chirojeugd-Vlaanderen vzw | v.u. & afzendadres: H. Bouwen, Kipdorp 30, 2000 Antwerpen |

LOKALEN

DE CHIROJAREN
VAN **ELS VAN WEERT**

Edito

Een douche van stof

Eén van de meest merkwaardige gewaarwordingen uit mijn Chirocarrière kan ik alleen omschrijven als “een douche van stof”. Een tijdje nadat onze Chirogroep het fenomeen ‘projectsubsidies’ ontdekt had, konden we eindelijk van start gaan met de renovatie van ons dak. Zowel het plafond als het dak zelf zouden volledig vervangen worden. Dus daar stond ik dan, bovenop een stoel, met een koevoet in de aanslag, klaar om met een paar stevige rukken de zoveelste plafondplaat naar beneden te halen. Toen ik even later voelde hoe de stevige

spijker door mijn wrikwerk de balk losliet waar hij jaren geleden ingeklopt was, had ik een tevreden gevoel. Eventjes... In de seconden die volgden, werd ik immers bedolven door een enorme hoeveelheid stof. Dat had zich in de loop der jaren net op dat plekje opgehoopt en het zocht nu, volgens de wet van de zwaartekracht, bij gebrek aan ondersteuning, de kortste weg naar de grond. Omdat ik mij midden op die weg bevond, kreeg ik meteen de volle lading. Het was plakkerig warm weer en binnen de kortste keren was er aan mij geen enkel stofvrij plekje meer te bespeuren. Toen ik al dat zwart wat later onder een frisse douche – nu met

water – van me af kon spoelen, kon ik er alweer om lachen. Die zomer verdween het piepschuimen plafond voorgoed uit onze lokalen. Piepschuim (of ‘isomo’) kan namelijk niet zo goed tegen een stootje, hadden we gemerkt. Over wat de gevolgen zoal hadden kunnen zijn van de vuurspelletjes die we als tiptien soms binnen speelden, durfden we bijna niet na te denken. Toen we na die hete zomer de winter ingingen, was dat met een gerust gemoed. Ons Chiroheem had een nieuw dak, een nieuw houten plafond én echte isolatie. Daar had ik best nog enkele douches van stof voor over willen hebben.

Katrijn

INHOUD

2	Edito	24	Tito	38	De Chirogazet
3	Dossier Lokalen	26	Keti	40	Ongeëvenaard
10	Braakbal	28	Aspi	41	Chiro-info
11	Panelgesprek	30	Ik ben verkocht	42	Affichewedstrijd
16	Jaarthemaverhaal	32	Internationaal	43	Gesprokkeld
18	Ribbels	34	BCV - Els Van Weert	44	Vorming
20	Speelclub	36	Publicaties	46	By (f)air mail
22	Rakwi	37	De rubriek van Miek	47	De Banier

DUBBELPUNT DECEMBER 2005

Dubbelpunt verschijnt maandelijks, maar niet in juli en augustus. Een jaarabonnement kost € 10,50 en kan aangevraagd worden bij Chirojeugd Vlaanderen, Kipdorp 30, 2000 Antwerpen. **[Tel.]** 03-231 07 95 **[Fax]** 03-232 51 62 **[E-mail]** abonnementen@chiro.be **[Redactieadres]** Merijn Gouweloose, Kipdorp 30, 2000 Antwerpen **[E-mail]** dubbelpunt@chiro.be **[Eindredactie]** Merijn Gouweloose **[Redactie]** Linde Van de Walle, Joris Vanderborgh, Katrijn Geldof, Kate Crauwels, Bruno Pierloot en Emilie Deblock **[Taalnazicht]** Bart Boone **[Foto's]** archief, plaatselijke groepen **[Tekeningen jaarthema]** Jel **[Vormgeving]** Saskia Rogge en Jan Van Bostraeten **[Drukkerij]** Vanden Broele, Brugge *Dubbelpunt wordt gedrukt op chloorvrij gebleekt papier* **[Giften]** giften aan Chirojeugd-Vlaanderen vzw kunnen gestort worden op rekeningnummer 000-0150728-87.

EN DAN MOET ER INEENS IETS VERANDEREN AAN JE LOKAAL...

Omdat het dak nu toch al lang genoeg lek is...

Omdat jullie ledenwervingsactie zo succesvol was dat jullie ineens een gigantisch plaatstekort hebben...

Omdat de grond waarop jullie lokaal staat verkocht is en jullie op straat staan...

(Ver)bouwen geblazen dus, en meteen een heleboel keuzes te maken...

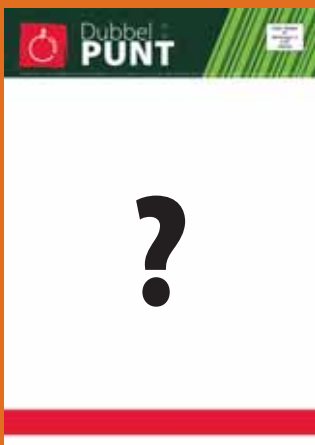
Verschillende zaken waar je absoluut rekening mee moet houden, steken de kop op. Duurzaamheid staat waarschijnlijk ook in het lijstje en dan denk je wellicht in de eerste plaats aan stevigheid en degelijkheid van de materialen die je gaat gebruiken. Heel verstandig natuurlijk, maar durven jullie het aan ook bij verbouwingen wat verder te kijken dan jullie lapje Chirogrond groot is? Met de Chiro willen we toch zo weinig mogelijk vergen van onze planeet en de mensen met wie we hier leven, niet?

Hoe je dat kunt doen, lees je in deze 'opbouwende' Dubbelpunt!

TIP 1

Sommige groepen zoeken hun bivakvertier buiten onze landsgrenzen. Niets is spannender dan de trein nemen naar je buitenlandse bestemming. Je ziet onderweg het landschap veranderen, want per spoor doorkruis je groene plekjes. Vanuit de bus zie je niet veel meer dan asfalt en tankstations.

OPROEP – DRINGEND – ZEKER LEZEN!

Dubbelpunt is een maandblad van, voor en door Chiroleiding, van achterflap tot cover. Die achterflap maken we zelf, maar voor de cover hebben we jullie nodig. Daarom houden we regelmatig een wedstrijdje.

Voor de Dubbelpunt van februari zoeken we nog een leuke cover! Het thema

van dat nummer is iets boeiender dan gewoonlijk, nl. "Noord/zuid: arbeid & productie". Heb jij een leuke foto van een duurzame pannenkoekendag? Of is het een foto van een eerlijke wafelverkoop? Of is het een eerlijke-handel-maffiaspel? Het maakt niet uit hoe oud de foto is. Stuur hem op naar Dubbelpunt, Kipdorp

30, 2000 Antwerpen. Steek er je eigen adres bij, dan krijg je hem ook terug. Of e-mail een digitale foto van zo'n 5 megapixels (300 dpi bij 30 op 20 cm) naar dubbelpunt@chiro.be. Zorg wel dat je foto ons bereikt vóór 2 januari 2006. De beste inzending zal te bewonderen zijn op de voorkant van de Dubbelpunt van februari.

LOKALEN ONDER DE

"Wij zijn uit onze lokalen gezet en hebben vier jaar in caravans gezeten. Elke afdeling had haar eigen caravan. Heel gezellig, tot de winter kwam en alles begon te lekken..."

Herkenbaar? Omdat er ons meer en meer problematische verhalen van Chirogroepen bereikten, namen we in 2004 met commissie Jeugdbeleid van de Chiro een initiatief. In samenwerking met Universiteit Antwerpen hielden we een grootschalig onderzoek:

"Lokalen onder de loep". Daarmee wilden we zoveel mogelijk gegevens verzamelen over de lokalsituatie van alle plaatselijke Chirogroepen. De respons was uitzonderlijk hoog: maar liefst 830 van de 991 Chirogroepen (84%) vulden de vragenlijst in. Opvallend was ook dat de open vragen erg goed ingevuld werden. Een warme **DANKJEWEL** is dan ook op z'n plaats. Nu begint voor ons de grote uitdaging: met die resultaten aan de slag gaan en goede acties uitwerken, die voor jullie voelbaar zijn!

Heel wat groepen gaven aan geïnteresseerd te zijn in de onderzoeksresultaten. In **januari 2006**

verschijnt de **brochure "Lokalen onder de loep"**.

Je vindt er een duidelijk overzicht in van de onderzoeksresultaten, maar vooral ook verschillende tips en aandachtspunten per lokalthema. Je krijgt ook verwijzingen naar interessante publicaties en organisaties. In dit artikel geven we graag een voorsmaakje van de brochure.

"Er komt mogelijk een andere eigenaar van onze lokalen in de toekomst. Dat kan betekenen dat we onze lokalen moeten delen of dat we in het ergste geval geen lokalen meer hebben."

Wie is eigenaar van Chirolokalen?

De belangrijkste **eigenaars** van Chirolokalen zijn de parochie (39%) en de gemeente (23%). 15% van de groepen geeft aan eigenaar te zijn van hun lokaal, terwijl maar 1,4% eigenaar zou zijn van de grond waarop het lokaal gebouwd is. Dat is eigenaardig, want lokalen zijn automatisch eigendom van de eigenaar van de grond, tenzij dat expliciet anders wordt opgenomen in een overeenkomst. We vrezen dat heel wat groepen dat niet weten en ten onrechte

denken eigenaar te zijn van hun lokalen! Slechts 48% heeft een schriftelijke **overeenkomst** met de eigenaar van het lokaal. Maar liefst een vierde van de groepen heeft zelfs geen idee of er een overeenkomst is. Een schriftelijke overeenkomst is nochtans belangrijk. Het vermijdt problemen en onduidelijkheid, en biedt zekerheid over het behoud van de lokalen. En dat is nodig want...

we zijn onzeker!

Maar liefst een kwart van de groepen is onzeker over **het behoud van het lokaal en/of speel-terrein**. De belangrijkste redenen hiervoor zijn een sterk vervallen toestand (31,5%), het niet verlenen van de overeenkomst (20,5%), de dreiging van een andere bestemming door de eigenaar (21,9%) en dreiging van een verkoop door de eigenaar (18,4%). Groepen met een school als eigenaar hebben het minste zekerheid. Een vzw verbonden aan de groep geeft de meest stabiele basis.

Hebben we plaats?

Een ander probleem is de **capaciteit** van de lokalen: bijna de helft van de groepen vindt dat ze te weinig of te kleine lokalen hebben. Maar er is ook goed nieuws: 90% van de groepen hebben hun lokalen op één locatie.

LOEP

We kunnen dus meestal met alle afdelingen samen zijn als we Chirowerking geven!

In welke staat zijn onze lokalen?

"1. lekken in het dak, 2. gaten in de vloer, 3. muizen in de muren"

Jullie vinden de staat van het lokaal het grootste probleem. Eén op de vijf groepen klaagt over een algemeen slechte staat van het gebouw: "De lokalen zijn in staat van ontbinding." Meer specifieke problemen hebben vooral te maken met verwarming (20%), isolatie (33%), sanitair (25%), dak/muren/vloer (31%).

Zijn we (brand)veilig?

De brandveiligheid van jeugdlokalen kreeg de voorbije jaren al heel wat aandacht. Terecht, merken we nu. 21% van onze groepen heeft geen idee of ze een brandverzekering hebben. Verschillende groepen denken dat brand automatisch in de Chiroverzekering zit. Dat is niet zo! **De Chiroverzekering dekt geen brand in je lokalen.** Sluit dus zelf een brandverzekering af!

Willen, maar niet kunnen (ver)bouwen

"We gebruiken een oude lijnbus in afwachting van de verbouwingen."

Eén op de vijf groepen heeft

bouwplannen of is al volop bezig. 22% van de groepen wil wel, maar kan niet wegens geen ruimte, geen middelen en/of geen bouwvergunning. Bouwprojecten eisen veel van onze groepen. Je moet als leidingsploeg al goed ondersteund worden door ouders, oud-leiding en gemeente om een bouwproject zonder veel kleerscheuren te realiseren.

Weten we veel?

Nee! Het grote verloop van leidingsploegen en het slecht bijhouden van formulieren zorgt ervoor dat veel te veel groepen geen benul hebben van waar al die papieren gebleven zijn (brandverzekering, bouwvergunning, overeenkomst,...). We moeten dus dringend iets doen aan ons geheugen. De lokalenmap van Locomotief lijkt hiervoor een goed hulpmiddel. Locomotief is een samenwerkingsverband tussen verschillende jeugdwerkorganisaties, waaronder Chiro, dat ijvert voor beter jeugdlokalenbeleid.

Ook valt op dat velen niet weten dat Chirojeugd Vlaanderen veel hulp kan bieden! **Lokalen@chiro.be:** we openen met de commissie Jeugdbeleid het **rechtstreekse aanspreekpunt voor lokalen en speeltereinen**, en dat werpt haar vruchten af! Groepen vinden ons gemakkelijker.

Wat doen wij?

1. **Informatie bieden** over subsidiemogelijkheden, wetgeving, vzw's, bouwprojecten,...
2. Jullie **in contact brengen** met andere groepen die bijvoorbeeld net gebouwd hebben of een vzw opgericht hebben.
3. Eventueel **ter plaatse komen** en samen met jullie alles op een rijtje zetten en stappen plannen.

Wat doen wij niet?

Wij kunnen geen geld geven voor bouwprojecten. De Chiro heeft wel een **systeem van fiscaal aftrekbare giften**, wat voor groepen zeker interessant is (www.chiro.be/formulieren).

We willen ook **Locomotief** beter bekendmaken bij onze groepen. Locomotief schrijft brochures die verplichte lectuur zijn voor iedereen die met lokalen bezig is. Download ze op www.chiro.be/lokalen of bestel ze gratis via lokalen@chiro.be. Neem ook zeker een kijkje op www.locomotief.be.

In de **brochure "Lokalen onder de loep"** verneem je meer over de andere geplande acties en zetten we tips en aandachtspunten voor jullie op een rijtje.

TIP 2

Op verschillende plaatsen in ons land zijn er vaste touwenparcours gebouwd. Die constructies van palen, touwen en stalen kabels zijn doorgaans van organisaties die alleen gebruikers toelaten onder deskundige begeleiding. Op bivak kun je zelf je touwenparcours bouwen, maar alleen als je de veiligheid vooropstelt en dus goed weet wat je aan het doen bent.

Vanaf januari 2006 kun je die brochure gratis bestellen via lokalen@chiro.be.

We weten dat er heel wat problemen zijn met lokalen. We proberen hier op verschillende manieren iets aan te doen en ook de overheid hiervan te overtuigen. Dat laatste begint trouwens te lukken. Aarzel niet om ons te contacteren op lokalen@chiro.be. We doen ons best om jullie te ondersteunen.

DUURZAME LOKALEN, ZE (ZULLEN) BESTAAN

In het najaar organiseerde Locomotief busrondritten langs lokalen verspreid in Vlaanderen. Dubbelpunt stapte op de Oost-Vlaamse bus die ons langs duurzame bouw- en verbouwprojecten zou brengen. We maakten kennis met Gregory en Peter van Chiro Hemo uit Opstal, die net hun nieuwe lokalen geopend hebben; met Maarten en Dirk van Chiro Hallaar uit Heist-op-den-Berg, die van plan zijn binnenkort aan de slag te gaan; en met Kathleen, Simon en Sander, die een week later de eerste gesprekken zouden hebben met een architect over de lokalen van Chiro Reinaert in Lochristi.

Niet te krap en niet te veel frullekes

DP: 'Als volleerde bouwers of aannemers in spe zijn jullie vast en zeker blijven stilstaan bij de vraag wat volgens jullie het allerbelangrijkste is aan een Chirolokaal.'

G&P: 'Voor ons is het heel belangrijk dat alles stevig en robuust is en dat elke afdeling voldoende ruimte heeft. Een belangrijk extraatje is dat het lokaal heel speels en avontuurlijk is. Dat valt duidelijk te zien aan onze nieuwe lokalen.'

M&D: 'Een Chirolokaal moet vooral functioneel zijn: niet te veel frullekes en franjes, maar een lokaal dat tegen een stootje kan en gemakkelijk te onderhouden is. Een massief, oerdegelijk lokaal dat minstens 40 jaar meegaat, is voor ons dus het belangrijkste.'

K, S&S: 'Voor ons draait alles momenteel om ruimte. Onze Chirogroep is door de komst van een nieuwe wijk in de buurt sterk gegroeid en we voelen dat onze lokalen toch iets te krap worden. We

willen dan ook, vooral voor de jongste groepen, twee grote lokalen bij bouwen en tegelijkertijd ook ons materiaalokot uitbreiden.'

Aangenamer activiteiten geven

DP: 'Je begint niet te bouwen zonder na te denken. Wat is het algemene plan achter jullie lokalen?'

G&P: 'Bij ons is er bewust gekozen om niet met de traditionele logica mee te gaan dat elke afdeling een eigen lokaal moet hebben. Voor de oudste afdelingen is dat wel het geval, maar voor de jongste afdelingen werken we met themalokalen, die elke keer door een andere afdeling gebruikt kunnen worden. Zo hebben we een vertelplatform, een knutsel-lokaal, een speciale kelder voor kruispelletjes, een lokaal met een podium en een tribune, en een lokaal dat 2 verdiepingen heeft, speciaal om ruimte te hebben voor sjoorconstructies. Mensen die voor het eerst in onze lokalen komen, kijken wel eens raar op omdat het

er speciaal uitziet. Maar als je de verschillende lokalen 'uitlegt', vinden ze het een leuk en origineel idee.'

M&D: 'Wij hadden graag een polyvalent gebouw dat we ook zouden willen delen met andere verenigingen. Het moet wel duidelijk zijn en blijven dat onze groep de eigenaar is en de belangrijkste gebruiker. Maar waarom zouden we een deel van de lokalen tijdens de week niet verhuren aan de KAV of aan een salsagroep om danslessen te organiseren?'

We denken er trouwens ook aan om de nieuwe lokalen volledig in orde te brengen om ze te verhuren als weekend- en bivakplaats. Dat vraagt wel een aantal extra investeringen, zoals douches, extra sanitair, een goed uitgeruste keuken en een grote zaal als refter, maar die extra investeringen hopen we dan snel terug te verdienen met het huurgeld.'

K, S&S: 'Onze lokalen zijn niet echt versleten, alleen een beetje te klein. We zullen ze dus zeker blijven gebruiken voor een deel van de groep. We willen

gewoon wat meer ruimte om aangenamer activiteiten te kunnen geven. We hebben van de gemeente de mogelijkheid gekregen om een nieuw gebouw neer te poten in de groenzone van de nieuwe wijk, waar veel van onze jongste leden vandaan komen. Die groenzone grenst bovendien aan ons huidige terrein.'

Rekening houden met de rekening

DP: 'Het huidige jaarthema, Verdraai-De Wereld, gaat over duurzaamheid. Nemen jullie duurzaam bouwen op in jullie bouwproject?'

G&P: 'We hebben een eigen regenput met een waterrecuperatiesysteem voor de toiletten. Zo besparen we veel geld op de waterfactuur en moeten we niet al ons regenwater in de riolering lozen. Er zit ook een timer op de radiatoren, zodat na vijf uur de verwarming automatisch afslaat en er niet onnodig gestookt wordt. We hebben ook een centrale schakelaar, waarmee we bij

TIP 3

Het bivak loopt op zijn laatste benen. Wie helpt afbreken, poetsen, inladen en stapelen? Als je de afbraak en het opruimen goed organiseert, loop je elkaar niet voor de voeten en verloopt alles vlotter. Tips hiervoor vind je in "Loslopend Wild – deel 2" van het Steunpunt Jeugd.

TIP 4

Misschien is de beste manier om water te sparen een dagje zonder vlees of zonder koffie? Eén kopje koffie kost namelijk 150 liter water tijdens het productieproces, en voor één kilo vlees wordt er gemakkelijk 16.000 liter water verbruikt. Meer info vind je op www.waterfootprint.org.

het verlaten van het lokaal in één keer alle lichten kunnen uitschakelen. Zo zijn we zeker dat geen enkel licht blijft branden.

Waar we veel geld mee hebben uitgespaard en we qua duurzaamheid ook sterk scoren, is het **hergebruiken van materialen** uit een fabrieksverkoop. Zo komen alle lichtarmaturen uit een bedrijf dat failliet gegaan is. We hebben die allemaal zelf moeten demonteren, maar dat heeft ons een smak geld bespaard en ze waren allemaal zo goed als nieuw. Ook onze binnendeuren, brandblussers, toiletten en kasten hebben we op die manier zo goed als gratis op de kop kunnen tikken.

M&D: 'Het klinkt heel cliché, zeker met dit jaarthema, maar duurzaamheid is ook voor ons heel belangrijk. Ons huidige lokaal is eigenlijk nog niet zo oud, maar we moesten in principe elk jaar de muren behandelen met een speciaal product. Dat is ons enkel het eerste jaar gelukt, waardoor de staat van onze muren niet denderend is. Over duurzaam

me technieken, zoals waterrecuperatie, hebben we nog niet echt nagedacht. Als we dat doen, moet het wel eenvoudig te onderhouden zijn. Anders bestaat de kans dat na 5 jaar niemand in de leidingsploeg nog weet hoe dat precies moet.'

K, S&S: 'Duurzaamheid is een mooi begrip, maar voor ons moet het vooral realistisch zijn. Geen materiaal waar je eerst een uur zoet bent met de gebruiksaanwijzing te lezen of waar je veel tijd insteekt voor het onderhoud. Het mag liever ook geen extra geld kosten. Maar als we de **investering kunnen terugverdienen**, willen we zeker een inspanning doen.

Waar we wel mee bezig zijn, is letten op ons **energieverbruik**. We hebben ooit eens een heel gepeperde factuur gekregen. Dat willen we in de toekomst vermijden door de deuren altijd te sluiten en de radiatoren enkel te laten branden als het echt nodig is. Om hier nog verder op te besparen, zullen de nieuwe lokalen zeker goed geïsoleerd moeten zijn.'

Niet vergeten

DP: 'Hebben jullie nog tips voor groepen met een baksteen in de maag?'

G&P: 'Laat de bouw over aan mensen met kennis van zaken, zoals ouders die aanemer zijn en/of oud-leiding, en zorg dat je Chirowerking er niet onder lijdt. Bij ons hielden we vast aan het principe dat de leiding er vooral is om activiteiten te geven. De bouw van het nieuwe gebouw mocht zeker geen hypotheek leggen op de werking. Het bouwteam deed enkel een beroep op de leiding als het echt nodig was. We beseffen dat dit zeker geen evidentie is, maar we zijn enorm blij dat de mensen van het **bouwteam** ons die ruimte hebben gegeven.

Om de betrokkenheid van de gemeente te verstevigen, hebben we de maquette van ons nieuwe lokaal samen met een ideeënbus in een café gezet. We hadden ook enkele overschrijvingsformulieren achtergelaten. Op die manier hebben we veel goede reacties gekregen en

voelden we ook dat de buurt meeleeft tijdens de bouw.'

M&D: 'Onze visie is dat je beter iets meer kunt investeren in **nieuwe stevige materialen** die langer meegaan en er ook proper uitzien. Een degelijk afgewerkt lokaal is veel gemakkelijker te onderhouden en de leiding zal er ook meer zin in hebben. Niets is zo frustrerend als een lokaal volledig op te ruimen en dan amper resultaat te zien, omdat de vloer afgesleten is en er putten in de muur zitten.'

K, S&S: 'De grootste stimulans voor onze bouwplannen zijn de nieuwe buurt en de gemeente, die ons een stuk grond schenkt. We vinden het dus heel belangrijk om onze goede contacten met het gemeentebestuur te onderhouden en dat is misschien de beste tip die we kunnen geven: **soigneur je netwerk**, want zeker met een bouwproject kun je alle steun gebruiken.'

DP: 'Bedankt voor het gesprek en nog veel succes met jullie lokalen.'

DUURZAAM (VER)BOUWEN: MEER DAN 'DURE' WOORDEN!

Duurzaam (ver)bouwen. Als het hierom gaat, fronsen velen de wenkbrauwen: "Is dat niet iets voor de absolute freaks? Bouwen is al ingewikkeld en duur genoeg. Waarom het moeilijk maken als het ook anders kan?" In de ogen van die sceptici gaat duurzaam bouwen altijd om een meerkost, om iets dat je toevoegt aan het gebouw. Maar is dat effectief zo? Wat houdt duurzaam bouwen precies in? Waar wordt er rekening mee gehouden? Welke materialen worden er gebruikt? Welk prijskaartje hangt eraan vast? En vooral: hoe kunnen wij onze jeugdlokalen duurzaam (ver)bouwen? Dubbelpunt ging te rade bij VIBE vzw, het Vlaams Instituut voor Bio-Ecologisch bouwen en wonen, en bij Alexis Versele, een Gentse architect die het jeugdhuis en de Chirolokalen in Zwijnaarde op een duurzame manier verbouwde.

DP: "WAT IS DUURZAAM BOUWEN?"

VIBE: "In de volksmond betekent duurzaam bouwen meestal 'sterk' en 'stevig' bouwen. Een constructie die lang meegaat, noemen we 'duurzaam'. Dat is echter maar een deel van de huidige betekenis.

Het houdt namelijk ook in dat je op zo'n manier bouwt dat er voor de huidige én de toekomstige generaties een gezonde, ecologische en sociaal aanvaard-

bare leefomgeving gecreëerd en bewaard wordt.

DP: "WAAR WORDT ER SPECIFIEK REKENING MEE GEHOUDEN?"

VIBE: "Duurzaam bouwen schenkt voornamelijk aandacht aan vier belangrijke punten, namelijk ruimte, energie, water en materialen. Op al die vlakken grijp je zo in dat je tijdens het bouwen (bijna) geen schade berokkent aan onze gezondheid én aan het milieu. Zo streven we op het gebied van ruimte niet alleen naar een goede ruimtelijke ordening maar ook naar de aanleg van voldoende groen- en speeltuinen. Op het vlak van energie beklemtonen we dan weer het gebruik van energiezuinige installaties, onuitputtelijke energiebronnen (bvb. zon en wind), goede isolatiematerialen, enzovoort. Op het gebied van water gaat het onder andere over regenwater en kleinschalige waterzuive-

DAN PRECIËS?"

VIBE: "Natuurlijke materialen zijn bouwmaterialen die uit 'nagroeibare' (op aarde kweekbare, n.v.d.r.) grondstoffen of minerale grondstoffen gemaakt worden. Het zijn vaak bekende materialen zoals gips, baksteen en leem. Er worden echter ook minder bekende materialen benut zoals papiervlokken, hennep en houtvezels. Bij de keuze van de bouwmaterialen wordt er bovendien rekening gehouden met milieuaspecten én sociale aspecten. Als de natuurlijke materialen in barslechte arbeidsomstandigheden of met veel milieuvuiling gewonnen werden, kan er van duurzaam bouwen namelijk weinig sprake zijn."

DP: "VELEN ASSOCIËREN DUURZAAM BOUWEN MET EEN MEERKOST. IS DAT EFFECTIEF DUURDER?"

VIBE: "De investeringen bij duurzaam bouwen liggen vaak

hoger dan bij klassiek bouwen. Op termijn kun je echter heel wat geld terugwinnen. Zo zal iemand die duurzaam bouwt misschien heel wat geld stoppen in een goede isolatie maar dat zorgt wel voor

een lagere energierekening."

ruimte
(ruimtelijke ordening, ecologische stedenbouw,...)

energie
(rationeel energiegebruik, isolatie, ventilatie, hernieuwbare energiebronnen, ...)

materialen
(levenscyclusanalyse van materialen, materialen op basis van nagroeibare grondstoffen, ...)

water
(gebruik van regenwater, waterbesparing, kleinschalige waterzuivering, infiltratie, ...)

**gezondheid
milieu**

ringssystemen gebruiken. Ten slotte hechten we veel belang aan 'natuurlijke' materialen."

DP: "OM WELKE MATERIELEN GAAT HET

TIP 5

Regenwater laat zich gemakkelijk opvangen, als een geschenk uit de hemel. Je gebruikt het voor waterspeltjes, om de vloer te schuren en om de toiletten te spoelen.

In november 1998 brandde het jeugdclubhuis in Zwijnaarde volledig uit. De Stad Gent, eigenaar van het pand, wou de ruïne tegen de vlakke gooiën en er een nieuwe constructie optrekken – tot de dienst Monumentenzorg aan de alarmbel trok: het oude schoolgebouw werd vermoedelijk ontworpen door Louis Roelandt, de architect die onder meer ook de Gentse Opera tekende. De dienst adviseerde dan ook om de gevels te behouden en het binnenskelet te restaureren. Daarvoor deed de Stad Gent een beroep op Alexis Versele, een architect die bij verbouwingen vooral naar duurzame oplossingen zoekt.

DP: “U KREEG DE OPDRACHT OM HET PAND IN ZWIJNAARDE OP EEN DUURZAME MANIER TE VERBOUWEN. HOE BENT U HIERBIJ TE WERK GEGAAN?”

Versele: “Voor ik mijn eigenlijke uiteenzetting begin, wil ik opmerken dat we voor deze opdracht over beperkte mogelijkheden beschikten. Enerzijds moesten de gevels van het gebouw bewaard blijven. Anderzijds beschikten we over een beperkt budget. Hierdoor konden we het duurzaam verbouwen niet al te ver drijven.

We hebben er dan ook voor geopteerd om vooral op energetisch vlak duurzame ingrepen te doen.”

DP: “OVER WELKE INGREPEN HEBT U HET DAN?”

Versele: “In eerste instantie hebben we ervoor gezorgd dat het gebouw zeer goed geïsoleerd werd. Hiertoe werd aan de binnenzijde van het pand een houten voorzetwand geplaatst. Oorspronkelijk hadden we het idee opgevat om isolatie uit papiervlokken aan te brengen, maar omdat we vreesden dat die te veel door condensatie zou worden aangetast, hebben we uiteindelijk isolatie uit minerale wol gebruikt. Ook wat de verwarming betreft, hebben we voor een duurzame oplossing gekozen. Zo hebben we gekozen voor een condensatieketel op aardgas omdat die een hoger rendement heeft dan een gewone atmosferische ketel. Verder hebben we het gebouw voorzien van energiezuinige verlichting: tl-lichten met elektronische ballasten (die zorgen ervoor dat de lampen onmiddellijk ontsteken, dus zonder flikkeren – n.v.d.r.). Ook voor de ventilatie hebben we voor een duurzame oplossing gekozen. Zo installeerden we een mechanische ventilatie met warmteterugwinning. Die heeft het voordeel dat je voldoende kunt ventileren

met zeer weinig energieverlies. Omdat ventilatiesystemen doorgaans nogal wat lawaai maken, hebben we het systeem bovendien van geluidsdempers voorzien.”

DP: “HEEFT U NOG ANDERE INGEPEN GEDAAN OM DE GELUIDSHINDER TE MINIMALISEREN?”

Versele: “Ja. Zo hebben we de dakwanden van een dik pakket isolatie voorzien. Voorts hebben we ervoor gezorgd dat de ramen zo goed als geluiddicht zijn. Omdat we de oude ramen met enkel glas zo veel mogelijk moesten restaureren, hebben we aan de binnenkant voorzetramen uit grenen geplaatst (inlandse houtsoort – n.v.d.r.). Die zijn voorzien van een dubbele, isolerende en akoestische beglazing. Dat is niet alleen in thermisch opzicht maar ook op akoestisch vlak zeer interessant.”

DP: “BIJ DUURZAAM BOUWEN WORDT HET GEBRUIK VAN REGENWATER GEPROMOOT. HEEFT U DAAR REKENING MEE GEHOUDEN?”

Versele: “Jazeker. Zo wordt er voor de toiletspoeling uitsluitend regenwater gebruikt. We hebben er bo-

TIP 6

Een kraan die blijft openstaan tijdens het tanden poetsen = ongeveer 1000 liter per jaar = 10 volle baden! Doe het zelf met minder water. Je eigen bijdrage lijkt misschien zinloos maar zoals ons bomma zegt: ‘alle beetjes helpen’.

vendien opgelet dat de infiltratie van regenwater in de bodem rond het jeugdhuis mogelijk bleef. Hiertoe hebben we de omliggende ruimte verhard met waterdoorlatende klinkers en ondergrond.”

DP: “WIE BIO-ECOLOGISCH BOUWT, GEBRUIKT BIJ VOORKEUR ECOLOGISCHE EN DUURZAME MATERIALEN. WELKE MATERIALEN HEEFT U VOORAL GEBRUIKT?”

Versele: “Zoals ik al vertelde, hebben we gekozen voor isolatie uit minerale wol. Voorts hebben we veel gebruik gemaakt van hout. Zo hebben we tussen het gelijkvloers en de verdieping houten draagvloeren aangebracht in plaats van stenen gewelven. Bovendien hebben we heel vaak met FSC-hout gewerkt (hout afkomstig uit duurzaam beheerde bossen – n.v.d.r.). Voor de vloerbekleding in de Chirolokalen opteerden we dan weer voor het duurzame linoleum. Voor het buitenschilderwerk ten slotte hebben we gebruik gemaakt van natuurverf zonder solventen en chloriden.”

Voor wie meer informatie wil over duurzaam (ver)bouwen verwijzen we naar:

www.vibe.be
www.alexisversele.be
www.duurzaambouwen.be
www.ecohuis.antwerpen.be

TIP 7

Om water schoon te maken en ervoor te zorgen dat het bij ons thuis uit de kraan stroomt, is er energie nodig. Door zuinig om te gaan met water bespaar je dus energie!

Bloemetjesbehang

Twee jaar geleden werd André de nieuwe VB van onze Chirogroep. We zagen hem graag komen, want hij bleek een echte praktische duizendpoot. Hij loste ons probleem van de verstopte afvoer voorgoed op en met zijn komst werden onze wiebeltegels vervangen door een gloednieuwe, egaal gladde vloer. De tegels had hij ergens goedkoop op de kop kunnen tikken, en samen met een vriend van hem klaarde hij het klusje in minder dan een week. Bovendien schuimde hij ook elke zondagmorgen alle rommelmarkten in de omgeving af. De kookpotten die hij daar vond voor maar twintig cent per stuk, gaan nog altijd mee op bivak. Dat alles, en – niet te vergeten – de zelfgebakken chocoladecakejes die zijn vrouw Jacqueline iedere leidingskring voor ons meegaf, luidde het begin in van een lange en vruchtbare samenwerking. Dachten we...

Toen André klaar was met de vloer en voorstelde om ook de rest van de lokalen aan een grondige opknappbeurt te onderwerpen, stemden we natuurlijk gretig in. Vier dagen later waren alle muren getooid met... oranje

behang met enorme bruine bloemen erop (de keuze van 'ons Jacqueline'). Niemand durfde er iets van te zeggen. Wat maakte het tenslotte uit? We hadden in minder dan een maand een nieuwe vloer, proper behang én iedere vrijdag heerlijke cakejes gekregen. Het zou niet erg vriendelijk zijn om André dan lastig te vallen met kritiek op bruine bloemen.

André had echter nog veel meer plannen met onze lokalen. De eerste zondag al nadat we de bruine bloemen voor het eerst in al hun glorie konden aanschouwen, maakten we echt kennis met de schaduwzijden van Andrés rommelmarkthobby. Marjan, een aspi, kwam ons verontwaardigd melden dat de aspi's niet binnenkonden in hun lokaal. Exact 1204 voetbaltruitjes (waaronder exemplaren van 1923 tot vandaag) hingen daar netjes in rekken naast elkaar. Voor onze aspi's was er geen plaats meer.

Met André viel hierover niet te praten: "Aspi's, die hebben toch geen lokaal nodig? Die mannen kunnen toch tegen een stoot? Elke zondag buiten, da's gezond! En ik moet mijn truitjes toch ergens kwijt kunnen?!" We hadden moeten ingrijpen

bij het bloemetjesbehang, beseften we. Nu was er geen weg terug...

We keken vertwijfeld toe, toen onze VB Jaquelines collectie porseleinen muizen in het ketilokaal uitstalde (en o wee als er eentje brak!). De tito's waren eerst nog in de wolken toen ze zagen dat André een 'supersonische spaceshuttle' aan het installeren was op de trap naar hun lokaal. Toen ze een zondag later merkten dat dat 'ding' alleen maar diende om Jacquelines minder mobiele vriendinnen veilig naar boven te brengen, bleef er van hun enthousiasme geen spatje meer over.

Op chocoladecakejes vrijdagavond moesten we ook al niet meer hopen. André kwam al lang niet meer naar de leidingskring. En de cakejes, die werden nu gereserveerd voor de wekelijkse koffiekransjes in het rakwilokaal. De rakwi's leerden heel gauw dat ze daar op zondag niet meer welkom waren. Suikerklontjes zijn hard, weten zij nu, en dames op leeftijd kunnen erg goed mikken. Blackie, de keffende poedel van Jacqueline, hield de speelclubbers buiten. Enkel de ribbels – "Zijn het geen schatjes, André?" – mochten

af en toe hun lokaal nog binnen. Wel op voorwaarde dat ze hun schoentjes uitdedden, muisstil waren en zich op de schoten van Jacquelines uitgebreide kennissenkring heel rustig hielden.

De antieke papegaaienkooi (het zoveelste koopje) die André vorige vrijdag in ons leidingslokaal ophing, werd uiteindelijk de spreekwoordelijke druppel. De papegaai erin hield geen moment zijn bek. Vooral Bart, een rakwileider, moest het ontgelden. Wanneer hij verscheen in het leidingslokaal begon het beest non stop "Groentje!!" te krijsen. Plots kon Bart er niet meer tegen. Hij stond op en gooide een doek over de papegaai zijn kooi. In de zalige rust die daarop volgde, hebben we gezamenlijk de voetbaltruitjes van de rekken gehaald, de stoeltjeslift gedemonteerd, de porseleinen muizen in dozen gestopt (er sneuvelden er zeventien) en Blackie voorlopig in ons materiaalokot opgesloten. Zondag organiseren we een rommelmarkt, met als pronkstukken een antieke papegaaienkooi (papegaai inclusief) en een voetbaltruitje van 1923. Met de opbrengst kopen we mooi, nieuw behang, in vrolijke kleurtjes.

ZEKER GEEN LOKALEN IN

Soms worden Chiromensen niet met rust gelaten. Als bij toeval kwam Dubbelpunt langs in De Koude Keuken in Brugge waar mensen van de West-Vlaamse 4x4 Interpolders samen waren om te Peinzen Rond IK (=PRIK). In afwachting van een paar laatkomers mochten ze ook al eens peinzen over duurzame en minder duurzame lokalen.*

DP: "Wat stellen jullie je voor bij duurzame lokalen?"

Griet: "Lokalen waarin doordacht is geïnvesteerd en die lang meegaan."

Kris: "Zeker geen lokalen in hout. Binnen ons gewest hebben we ervaren dat zulke lokalen na een tijdje voor problemen zorgen. Steen of beton lijkt een betere oplossing. Het is ook belangrijk om stil te staan bij de plek en de grond waarop je een lokaal bouwt. Wat als de grond eigendom is van de parochie en die wil die grond plots verkopen?"

Nathalie: "Er moet nagedacht worden over het gebruikte materiaal. Je mag niet zomaar om het even wat kopen. Eerst nadenken voor je je geld uitgeeft."

DP: "Zijn duurzame lokalen een topic binnen de groepen?"

Bart: "In Nieuwpoort zijn ze aan het bouwen. Het hele project duurt nu toch al een jaar of acht. Ze hebben alvast goed nagedacht over de plaatsing en de indeling

van het gebouw, maar of ze daarbij ook expliciet hebben stilgestaan bij duurzaamheid is me niet echt duidelijk."

Inge: "Onze groep heeft lokalen in hout en dat is best gezellig. Regelmatig duikt er wel een mankementje op dat we dan (laten) herstellen. We houden van onze lokalen, want ze maken toch ook deel uit van de Chironamidag. Misschien zouden we wat meer moeten nadenken over het gebruikte materiaal, maar ach..."

Kim: "Het gaat niet alleen om het bouwen, maar ook om het onderhoud van lokalen. Sommige groepen laten hun lokalen verkrotten."

DP: "Als je denkt aan het heem van jullie groep, op welke manier zou je het duurzamer kunnen maken?"

Nathalie: "Bij ons was er vroeger een oprit met kiezelsteentjes. Die steentjes kwamen in het gras terecht en er vormden zich putten en bulten. Dat weggetje is nu vervangen door beton; dat is misschien minder mooi,

maar het is tenminste effen en dat zal nog een tijdje zo blijven."

DP: "Hoe duur mag een duurzaam lokaal zijn?"

Ann: "Een echt prijskaartje kan ik daar niet op plakken. Om geld in te zamelen, hebben wij met onze groep een heleboel acties gedaan: bibliotheken verhuisd, zolders schoongemaakt, rommelmarkt gehouden. We hebben ook kleine baksteentjes verkocht. Er is dus veel geld nodig, maar hoeveel precies? Geen idee."

Kris: "Iedereen wil natuurlijk kosten besparen. De groep van Ann heeft de ruwbouw van de lokalen laten doen door het VTI van Brugge."

Nathalie: "Bouwen en geld inzamelen oké, maar je moet er toch op letten dat je activiteiten niet gaan lijden onder de financiële acties omdat er het volgende jaar een lokaal moet staan. Chiro vraagt veel tijd en voor sommigen is Chiro enkel de werking in het weekend. Je kunt mensen moeilijk verplichten ook daarbuiten al hun tijd aan Chiro op te offeren. Graag een beetje evenwicht, zodat iedereen tevreden is."

ANELG
IS BEST GEZELLIG
SPREK

Griet: "Er is nood aan een doordacht stappenplan: wat kunnen we jaarlijks uitgeven aan ons lokaal?"

DP: "Hebben groepen inspraak in het lokalenbeleid van hun gemeente of parochie?"

Hadewijch: "Ik spreek niet vanuit concrete ervaringen, maar ik vermoed dat bij ons de gemeente duidelijk zou zeggen wat ze te bieden heeft en dat het te nemen of te laten is."

Chris: "Chiro Don Bosco krijgt een nieuw lokaal samen met de KLJ. De gemeente zegt wie welke verdieping krijgt. Bovendien wordt het gebouw gezet op het speelterrein van de Chiromeisjes."

DP: "Bedankt voor het gesprek!"

TIP 8

Gebruik spaardouchekoppen in de doucheruimten en waskranen met een drukknoop. Repareer lekkende kranen zo snel mogelijk.

*Verbond West-Vlaanderen bestaat uit 16 gewesten die per vier worden gegroepeerd in een 4x4.

OH NEE! INGEBROKEN!

Toen leidster Klaar die dag naar het aspilokaal klom in de nok van het gammele Chiroheem voelde ze al dat er iets mis was. Inderdaad, de deur van haar piepkleine lokaal was opengebroken en hing zachtjes te piepen in haar hengsels. Diegene die in dit lokaal wilde zijn, was bijzonder driest te werk gegaan. Bedremmeld liep ze naar binnen. Het kastje aan de muur stond wagenwijd open en Klaar zag meteen waarop de dieven het gemunt hadden. Het oranje geldkistje lag omgekeerd op de bodem van het kastje en ook de draagbare radio was verdwenen. In de verte hoorde Klaar haar aspi's lachend en babbelend de trap op komen. Hoe zou ze uitleggen dat ze het geld van hun filmavond voor de zekerheid in het lokaal had gezet en per ongeluk had laten staan? Toen ze thuisgekomen was, had ze het gemerkt, maar omdat niemand wist dat het geld daar lag, was ze in bed gekropen. Klaar krabde onzeker in haar krullen, zuchtte even diep en liep toen haar aspi's tegemoet...

Vaak zijn Chirogroepen het doelwit van inbrekers en vandalisme. Misschien ben je er zelf al mee geconfronteerd of hoorde je het verhaal van een naburige Chirogroep. Met kleine trucjes kun je wel al heel wat voorkomen!

De plaats van je lokaal

Een gulden regel is dat die plaatsen gekozen worden waar de pakkans laag is en de slaagkans groot. De pakkans verkleint bijvoorbeeld doordat een lokaal zich in een slechte bouwkundige toestand bevindt of ver afgelegen ligt, op een plaats dus waar weinig sociale controle is. Door het vaste tijdstip van de activiteiten zijn er misschien momenten waarop de Chirolokale een gemakkelijk doel worden voor dieven en vandalen.

Wat wordt er meestal gestolen?

Vooral lichte, goed transporteerbare dingen zijn snel verdwenen. Je denkt hierbij aan geld, maar ook voedingsmiddelen, huishoudproducten en medicamenten worden soms gestolen. Het is dan ook geen slecht idee om dergelijke zaken, tijdens maar ook voor of na de activiteit, op te bergen in een kast die op slot kan.

Voorkomen is altijd beter dan genezen...

Op tal van manieren kun je ervoor zorgen dat je lokalen beter beveiligd zijn. Die manieren worden onderverdeeld in drie categorieën:

- ▶ Organisatorische maatregelen
- ▶ Fysieke en bouwkundige maatregelen
- ▶ Elektronische beveiliging en meldingsapparatuur

Dat laatste is al verregaand en meestal te duur voor een Chirogroep. Daarom spitsen we ons vooral toe op de eerste twee categorieën.

ORGANISATORISCHE MAATREGELLEN

Vaak zijn diefstallen te wijten aan de manier waarop je Chirogroep georganiseerd is. Het is belangrijk dat er over de volgende zaken duidelijke afspraken bestaan.

Sleutel

Het is misschien niet nodig dat iedereen van elk lokaal een sleutel heeft. De oud-leiding hoeft helemaal geen sleutel te hebben. Het is ook handig te weten wie precies welke sleutel bijhoudt. Daarom kun je een 'sleutelplan' opstellen. Daarin wordt telkens de eigenaar van de sleutel vermeld en welke sleutel(s) hij/zij bezit. Sommige Chirogroepen hebben de

gewoonte hun sleutel ergens op een 'geheim' plekje te bewaren, bijvoorbeeld op de deurlijst. Denk erom dat het plekje niet altijd zo geheim is, en dat het snel ontdekt kan worden. Het is ook een goed idee om bijvoorbeeld een verantwoordelijke aan te stellen die de lokalen op zondagavond sluit. Zo is het zeker dat elk lokaal gesloten is als de laatste de Chirolokale verlaat en dat die controle niet vergeten wordt. Die verantwoordelijke kan er ook op letten dat de ramen gesloten zijn en de gordijnen dicht.

Waardevol materiaal

Waardevol materiaal verdient een veilige plaats, zeker als het gaat om dure muziek- en/of lichtinstallaties. Je kunt ze bijvoorbeeld in een speciale, veiliger plaats bijeenzetten, zodat ze niet in afzonderlijke lokalen moeten staan. Op die manier kun je ook altijd controleren of er zaken verdwenen zijn en gaan toestellen minder snel kapot. Geld mag nooit in de lokalen blijven liggen. Neem het altijd mee als je weggaat en laat zeker geen grote sommen van een bepaalde activiteit achter!

Wie?

Het is ook goed je eens af te vragen wie er allemaal in je lokalen rondhangt. Zijn dat enkel mensen van jouw Chirogroep of komen er ook anderen in?

Rondslingerend materiaal

Het is soms ongelofelijk wat er allemaal rondslingert op de koer van een Chirolokaal. Een ladder bijvoorbeeld kan dieven uitnodigen. Het is dus niet alleen voor de netheid maar ook voor de veiligheid belangrijk dat alle materiaal naar binnen gebracht wordt.

FYSIEKE OF BOUWKUNDIGE MAATREGELEN

Deze tips zullen vooral groepen van pas komen die in een (ver)bouwproces zitten of die al herhaaldelijk met diefstal of vandalisme geconfronteerd werden.

Het is belangrijk dat je het lokaal op alle plaatsen beveiligt. Je bent niets met een heel stevige voordeur als de achterdeur los in haar hengsels hangt. Dieven komen namelijk altijd langs de zwakke plek naar binnen.

De beveiliging van de buitenkant primeert. Eens de dieven binnen zijn, zorgen gesloten binnendeuren enkel voor nog meer schade. Wat je natuurlijk wel kan doen, zoals we hierboven al voorstelden, is één lokaal uitkiezen dat je extra beveiligt en waar kostbaar materiaal bewaard kan worden.

ELEKTRONISCHE MAATREGELEN EN MELDINGSMAATREGELEN

Alarminstallaties zijn eigenlijk pas zinvol als er een goeie opvolging is. Het is ook slechts een surplus op de voorgaande maatregelen. Ze werken immers pas als de inbreker al binnen is. Er moet dus zoveel mogelijk ingegrepen worden in de fase die aan de inbraak voorafgaat.

Een andere installatie zijn spots die reageren op beweging. Die kunnen heel effectief zijn, maar opnieuw enkel als er voldoende sociale controle is. In een afgelegen gebouw kan het licht de dieven zelfs van nut zijn!

Twee extra tips:

- ▶ Bij de politie kun je 'afwezigheidstoezicht' aanvragen. Dat is een gratis controle die wordt uitgevoerd als je met je Chirogroep afwezig bent, bijvoorbeeld op bivak of zo. De politie of stadswachters komen dan langs en laten zelfs een briefje achter met eventuele opmerkingen.
- ▶ Je kunt ook gratis 'technopreventief' advies opvragen. De preventieel van de plaatselijke politie komt je dan tips geven om de veiligheid te verhogen.

TIP 9

Let op wat je koopt: werd je voetbal niet gemaakt door Indische kinderhandjes?

TIP 10

Met natuurlijke materialen zoals hout, verschillende soorten takken, afgevallen bladeren, denappels, bosgrond,... kun je hele leuke figuren maken. Natuurlijk moet je alles intact laten en bijvoorbeeld geen levende takken afbreken.

TIP 11

Gebruik zelfgemaakte en milieuvriendelijke papierlijm. Het bereiden ervan is al een leuke activiteit op zich. Zelfgemaakte papierlijm is milieuvriendelijk, spotgoedkoop en... eetbaar! Hoe je dat kunt maken, vind je terug in "Loslopend Wild – deel 2" van het Steunpunt Jeugd.

OOK DE LOKALEN WERDEN NIET IN ÉÉN DAG GEBOUWD

Je kunt ervan dromen: een eigen heem met voldoende plaats voor al je leden, een apart thema- en knutsellokaal en een ruime bergplaats voor al je materiaal. Rondom je lokalen reusachtige grasvelden, maar ook een verhard terrein en een stukje bos waarin je je heerlijk kunt verstoppen. Het gebeurt niet elke dag, maar soms moet of mag je als groep bouwplannen maken. Al gauw blijkt dan dat tussen dromen en daden veel praktische bezwaren staan, en dat er behalve plannen ook veel wil, tijd, geld en steun van je omgeving nodig is om je bouwproject tot een goed einde te brengen.

NAAM: CHIRO PIUS X, MECHELEN

Aantal leden: Een vijftigtal, verspreid over vijf afdelingen en acht leiders

Bouwproject: De groep had houten lokalen die afkomstig waren van een bouwverf en die zo'n vijftig jaar oud waren. Ze kozen voor zes even grote lokalen uit steen die allemaal een buitendeur hebben, er is dus geen gang. Er is ook een zolder. De lokalen bevinden zich op terreinen van de parochie, waarmee ze samen een vzw hebben opgericht. De groep is contractueel zeker van haar lokalen voor de komende negen jaar.

Duur: Bijna vijf jaar geleden ontstonden de eerste plannen, ondertussen zijn ze al zo'n anderhalf jaar aan het bouwen.

Kostenplaatje: Er werd duchtig gespaard en geld ingezameld met extra activiteiten. De gemeente zorgde ook voor subsidies en er werd een beroep gedaan op ouders om renteloze leningen aan te gaan.

Verloop: Plannen maken en bouwen verliep normaal. Alleen werd het metselwerk van de ruwbouw door de aannemer verkeerd ingeschat, waardoor alles langer duurde en meer kostte.

Struikelblokken: De buitendeuren, die op maat gemaakt zijn, gaan naar binnen open terwijl de brandveiligheidsvoorschriften zeggen dat ze naar buiten moeten opengaan. Het is bang afwachten, want een negatief oordeel van de gemeentediensten zou een enorme extra kost betekenen.

Tips: Let goed op de kostprijs en weet dat aannemers wel eens langer moeten werken dan gepland, wat weer extra geld kost. Probeer zelf zoveel mogelijk te doen, maar laat vakwerk ook over aan vakmensen, bijvoorbeeld het leggen van een dak. Denk ook goed na over hoe je je groep onderdak biedt tijdens de bouwwerken.

TIP 12

Niet alle afval moet meteen de vuilnisbak in. Je kunt het misschien nog gebruiken. Creatieve geesten krijgen gegarandeerd originele knutselideeën bij het zien van al die kroonkurken, wc-rolletjes, schaaltes in piepschuim en eierkartons. Ook met etensrestjes kun je nog heel wat doen.

TIP 13

Je kunt zelf van oude spullen iets nieuws maken. Met wat creativiteit maak je zo een nieuwe lapjestas uit oude kleren. Voorbeelden van kunstenaars die van recycling hun specialiteit hebben gemaakt zijn o.a. Aicko Dinkla en Hinke Luiten.

NAAM: CHIRO ZANDBERG, HARELBEKE

Aantal leden: Een veertigtal, verspreid over drie afdelingen

Bouwproject: De groep is uit de vroegere lokalen in een schoolgebouw gezet. Ze kreeg een terrein van de gemeente. Een firma maakte twee chalets die door vrijwilligers in elkaar gezet en afgewerkt worden. De ene chalet bestaat uit vier lokalen en een sanitair-blok, de tweede chalet heeft een opslagruimte voor materiaal en een extra lokaal.

Duur: Problemen met huisvesting bestonden al langer, pas sinds eind 2003 waren er concrete plannen. Nu nog aan het werk.

Kostenplaatje: Naar schatting 2 000 000 oude Belgische franken, waarschijnlijk ietsje meer. Het stadsbestuur betaalt vijftig procent van de binnengebrachte facturen. De groep had een stevige spaarpot en vulde die aan met de opbrengst van een aantal acties, onder andere een wijnverkoop. Er werd ook om steun gevraagd aan het bisdom.

Verloop: Wanneer de groep uit hun lokalen werd gezet, was dat een breekpunt; het was stoppen of een eigen lokaal bouwen. Er werd uitgekeken naar verschillende mogelijkheden, een groot probleem was het tekort aan 'bouwvakkers' in de leidingsploeg van de voormalige meisjesgroep. Onder het terrein liggen kokers van Aquafin, die te allen tijde bereikbaar moeten zijn. Dat zorgde ervoor dat het fiat van het stadsbestuur en Aquafin lange tijd op zich lieten wachten. De firma kreeg de opdracht om chalets te bouwen volgens de wensen van de groep, die de 'bouwpakketten' dan in elkaar moest zetten en afwerken.

Struikelblokken: De bewoners van de buurt waar het nieuwe Chiroterrein kwam, waren niet tevreden. Door de ligging boven de kokers van Aquafin mocht het lokaal bovendien geen gemetselde constructie zijn.

Tips: Bestudeer goed alle mogelijkheden: er was de mogelijkheid gratis containers over te nemen van een andere groep, maar die zouden nooit als volwaardig lokaal kunnen dienen. Maak ook een goede raming van de kosten: de effectieve kosten liggen altijd een beetje hoger dan vooraf gepland. Ga na op hoeveel vrijwilligers je kunt rekenen: in het begin is iedereen enthousiast, maar het is een project van langere duur en dan is het enthousiasme niet altijd even gemakkelijk vol te houden.

NAAM: CHIRO ITEGEM

Aantal leden: Een honderdtal op zondag, verspreid over zes afdelingen

Bouwproject: De oude lokalen werden afgebroken. Er kwam een nieuwe fundering met daarop een lokaal dat bestaat uit drie delen: twee gebouwen met een bovenverdieping, met daartussen een verandastructuur.

Duur: Begonnen in 1998, nu in de eindfase

Kostenplaatje: Zo'n 3 000 000 oude Belgische franken, voor een deel zelf betaald met de opbrengst van eetfestijnen, een deel gemeentelijke subsidies en de rest wordt afbetaald met een renteloze lening bij de gemeente.

Verloop: Eerst werd een architect gezocht, dan werd het beste plan gekozen. Er waren problemen met het Bijzonder Plan van Aanleg (BPA). Het lokaal zou een zonevreemd gebouw zijn, waardoor alles zo'n twee jaar vertraging opliep. Een persactie zorgde ervoor dat er eindelijk schot in de zaak kwam. Toen pas begonnen de bouwwerken, die niet erg snel vorderden omdat er met vrijwilligers gewerkt werd.

Struikelblokken: Er was onduidelijkheid over wie er zou komen metselen. Het was gevraagd aan de VDAB, maar dat ging uiteindelijk niet door. Er werd een aannemer bij gehaald, die de klus voor een redelijke prijs heeft geklaard.

Tips: Zorg dat je in orde bent met vergunningen.

JAARTHEMAVERHAAL

OUDE MACHINES EN KARTONNEN DOZEN

Wanneer Raf zijn ogen opent, is het nog helemaal donker in de kamer. Hij moet even nadenken voor hij zich herinnert waar hij is. Langzaam druppelen de herinneringen aan de dag ervoor weer zijn hoofd binnen. De vreemde gebeurtenissen op het werk van mama, de tocht door Manilla, de kennismaking met de familie van Babette,...

Het lijkt wel alsof hij het allemaal gedroomd heeft, maar hoe meer zijn ogen zich aan het donker aanpassen, hoe beter Raf ziet dat hij in een vreemde kamer ligt: de kamer in het huis van Babette op de Filippijnen.

De zon is nog altijd niet opgekomen. Toch hoort Raf ergens in het huis al een hele hoop lawaai. Ook verderop in de straat klinkt het geluid van auto's, roepende mensen, deuren die open en dicht slaan. Net alsof iedereen al wakker is. Raf vraagt zich af wat ze vandaag allemaal zullen meemaken. Hij is echt benieuwd om te ontdekken hoe de Filippijnen eruitzien en wat er allemaal te beleven valt! Hoewel Raf nog moe is en ook wel een beetje bang, beslist hij om op ontdekkingsstocht te gaan, om te weten te komen waar al dat gepraat vandaan komt. En bovendien heeft hij toch wel al wat honger. Hij springt in zijn kleren en sluipt door het

smalle gangetje van het huis. Doordat alle slaappleaatsen leeg zijn en Raf nog altijd z'n mama niet gezien heeft, begint hij een beetje ongerust te worden. Zou er iets gebeurd zijn? Ze is toch niet vertrokken zonder hem? Of zou ze gewoon maar naar de bakker zijn om brood te halen voor het ontbijt?

Raf loopt verder door het huisje. Wanneer hij vlakbij de zitkamer-en-keuken-in-één komt, ziet hij een streepje licht van onder de scheve, houten deur het donker in schieten. Hij duwt de deur open. Zijn ogen moeten even wennen aan al het licht van de tl-lamp in de kleine eetruimte. De gesprekken aan tafel stoppen plots en iedereen draait zich om naar Raf. Nog niet helemaal uitgeslapen mompelt hij «Goeiemorgen!» en kijkt nog eens goed rond. Iedereen zit aan tafel, en mama is er gelukkig ook.

«Magandang umaga,» roept een vrolijke, en op dit vroege uur al bijzonder actieve Babette hem toe. Raf weet al lang dat dit ook 'goede-morgen' betekent, maar hij vindt het toch nog altijd een beetje raar om het ook echt te horen zeggen.

Totoy gebaart naar Raf dat er naast hem nog een plaatsje vrij is. Raf haast zich naar de vrije plaats, want zijn maag knort ondertussen wel heel

hard! Een lekkere boterham met choco, dat zou nu wel smaken.

Raf hijst zich op de krakemikkige stoel en werpt een blik op het eten op tafel. Meteen reikt Totoy hem alles aan: een kom rijst, gebakken eieren, gebakken vis en worstjes, maar ook mango's en nog ander fruit dat Raf niet direct kan thuisbrengen. De geuren van het warme eten doen Rafs maag stevig in een knoop draaien. De boterham met choco mag ik wel vergeten, flitst het door zijn hoofd. Mama legt uit dat ze in de Filippijnen gewend zijn om stevig te ontbijten omdat ze er daarna een hele dag tegen moeten kunnen. Nog niet helemaal overtuigd laat Raf zijn bord volscheppen met rijst, worst en eieren. Vol tegenzin begint hij aan de berg eten. Na een tijdje merkt hij dat het eigenlijk allemaal best wel smaakt en dat zijn maag blij is met al dat eten.

Na het uitgebreide ontbijt vraagt Raf aan Luz hoe laat het is. "Zes uur in de ochtend," antwoordt mama hem. Raf kan niet geloven dat het nog zo vroeg is. Mama legt uit dat iedereen vroeg naar het werk moet vertrekken omdat het verkeer in Manilla verschrikkelijk is. En wie te laat op het werk aankomt, mag zijn job vergeten. Er zijn genoeg mensen die willen gaan werken én er

is veel te weinig werk voor iedereen.

Raf vraagt zich af wat ze zullen gaan doen vandaag. Hij wil eigenlijk wel eens weten hoe een school in de Filippijnen eruitziet en vraagt in z'n beste Engels aan Totoy of hij mee kan gaan met hem vandaag. Een beetje verlegen vertelt Totoy hem dat hij niet naar school gaat. Hij moet ook naar de fabriek om te werken, want Babette verdient in haar eentje niet genoeg om alles te kunnen betalen. Raf kan zich helemaal niet inbeelden dat hij al hele dagen zou moeten gaan werken in de fabriek. Ook Luz kan het maar moeilijk geloven. Ze zou dat wel eens willen zien, hoe het eraan toe gaat in die fabriek waar Totoy werkt. Ook Rafs nieuwsgierigheid is gewekt en samen overtuigen ze Totoy om hen mee te laten gaan.

Terwijl de zon stilaan boven de stad opkomt, vertrekken ze naar de fabriek. Raf kijkt zijn ogen uit. Kinderen lopen in en uit de huizen, honden en kippen lopen over de straat en iedereen lijkt nog te genieten van de koelte van de ochtend. Wanneer ze uit de straat van Babette en Totoy komen, wordt het nog veel drukker. Verkopers prijzen hun eetwaren aan van in hun kleine winkeltjes, die soms de hele stoep innemen. Jeepney's en tri-

cycles rijden in alle richtingen naast, achter en tussen elkaar en voetgangers halen de vreemdste toeren uit om de straat te kunnen oversteken. Bussen en auto's toeteren de hele tijd, maar komen geen meter vooruit. Raf gaapt het hele gebeuren met open mond en stijgende verbazing aan. Hij gaat vanzelf een beetje dichterbij mama lopen, zij lijkt al die drukte de normaalste zaak van de wereld te vinden.

Na een kleine wandeling komen ze aan een grote poort, die ooit felblauw geweest moet zijn maar die nu vooral bestaat uit roest met plekjes blauw ertussen. Totoy klopt op de poort en al vlug gaat een klein deurtje in de poort open. Hij haast zich erdoor en gebaart naar de rest om te volgen. Veel verder dan het poortje komen ze echter niet. Meteen staan er drie bewakingsagenten met geweren rond hen. Raf kruipt snel achter zijn mama, maar piept langs haar heen toch nieuwsgierig naar de security. Luz en Babette proberen hen uit te leggen dat ze op bezoek zijn in de Filippijnen en graag eens zouden zien hoe het eraan toe gaat in de fabriek. De bewakingsagenten zijn echter niet onder de indruk. Omdat Luz en Babette blijven aandringen,

halen de agenten er uiteindelijk toch de directeur bij.

Na een tijdje komt de man aangesloft, onberispelijk aangekleed in een chic maatpak. Luz en Babette beginnen opnieuw aan hun uitleg, maar de man in maatpak is nauwelijks geïnteresseerd. Na nog maar eens lang proberen en aandringen, slagen ze er uiteindelijk in de man te overtuigen om hen de fabriek te laten zien. Hij roept wat naar één van de bewakingsagenten, die als een volleerd spurter naar de fabrieksgebouwen loopt. Raf loopt nieuwsgierig achter Luz en Babette, die in een druk gesprek met de directeur verwickeld zijn. Totoy is al verdwenen van toen de directeur aan kwam. Hij was duidelijk een beetje bang van de man. Het bezoek is een teleurstelling. Nergens is er iemand te zien. De wegsputtende bewakingsagent heeft er duidelijk voor gezorgd dat al wat niet gezien mocht worden, verdwenen is. Hij had er dan ook tijd genoeg voor, want tot Rafs grote frustratie bleef het maar duren voor ze ergens binnen mochten kijken. En nu zijn er enkel

nog een paar oude machines en kartonnen dozen te zien.

Raf maakt Luz en Babette duidelijk dat hij zich stierlijk staat te vervelen. Dus besluiten ze maar om de fabriek te laten voor wat het is en trekken ze Manilla in. Daar valt namelijk altijd wel iets te beleven...

TIP 15

Probeer zoveel mogelijk gebruik te maken van het materiaal dat je ter plaatse vindt bij het voorbereiden van je programma's. Is er op bivak een dennenbos in de buurt? Speel dan eens met denappels in plaats van met knikkers.

TIP 17

Papier en karton kun je vaak gratis op de kop tikken. Grote stukken karton voor spelborden vind je in een elektrozaak. Bierviltjes of toegangskaarten van je vorige fuif gebruik je als levens. Opgerolde kranten worden een stevige knuppel.

TIP 16

Wees creatief en besparend en maak zelf balletjes met jute en restjes stof voor een activiteit als 'de Vlaamse kermis'! Knip uit karton een gelijkzijdige vijfhoek. Leg het sjabloon op stof en knip twaalf vijfhoeken uit, terwijl je ongeveer één centimeter afstand houdt van de kartonnen vijfhoek (als overlap voor de naad). Naai de twaalf lapjes aan elkaar en vul het zakje op met oude lapjes stof, jute, nylonkousen,... Voor een zwaardere en hardere bal gebruik je droge erwten of zand als vulling.

WIE WIL ER CIRCUSARTIEST WORDEN?

Het circus is leuk en kleurrijk. Met zijn zotte clowns en acrobatische hoogstandjes spreekt het elke ribbel wel aan. Vooral wanneer ze zelf tot de ontdekking kunnen komen hoe fantastisch het is om een echte circusartiest te zijn, is de pret niet meer te bederven. Dus klee jezelf en je lokaal aan, leer de ribbels de leukste circuskunstjes en maak er een wervelende circusshow van!

ONTVANGST

De ribbels worden ontvangen en verwelkomd in het circus. Het lokaal is immers ingekleed als een echt circus: met veel gekleurde slingers en ballonnen. Wanneer je ook nog gebruik maakt van een vrolijk deuntje is de juiste sfeer helemaal gezet.

Leer de ribbels het typische tekstje aan dat bij een opening wordt gebruikt. Een voorbeeld: "Dames en heren, mesdames et messieurs, ladies and gentlemen (*de ribbel kan dan trots aan mama en papa vertellen dat hij/zij ook al Frans en Engels kan*), welkom in het Chiroribbel-circus! Gelieve uw gsm uit te schakelen voor de voorstelling begint. Het is verboden te fotograferen of geluidsopnames te maken. Het is ook verboden tijdens de voorstelling te roken. Geniet van de voorstelling! Enjoy the show!"

ORKEST

Een goed orkest kan natuurlijk niet ontbreken. Een eerste leuk spelletje is hier uiteraard dirigentje. Daarna kun je een verhaaltje vertellen over een circus, waarbij de ribbels met muziekinstrumentjes of andere dingen de geluiden mogen maken.

JONGLEREN

Wat ook in een echt circus thuishoort, is jongleren. Laat de ribbels per twee zakdoeken naar elkaar gooien en opvangen, dan lijkt het net of ze echt kunnen jongleren.

ACROBATIE

We kunnen de ribbels ook trainen tot echte acrobaten:

- * koprollen, handstand,...
- * haasje-over
- * een levende piramide bouwen
- * over een touw lopen (je legt gewoon een touw op de grond en stapt met heel veel show – alsof je bijna valt en zo – over dat touw)

CLOWNS

Hier kunnen we de ribbels een mooi clownsgezicht schminken. Als dat niet goed lukt, kun je ze ook maskers laten maken.

Zoals een echte clown moet je goed grappen kunnen vertellen en uiteraard gekke bekken kunnen trekken. Hier moet natuurlijk uitgebreid op geoefend worden.

GOOCHELAARS

Eerst tonen we zelf met veel show en blabla enkele trucs waarvan de ribbels hun ogen opentrekken. Nadien leren we hen zelf 1 of 2 (of 3 of ...) trucs, naargelang hoeveel tijd ze nodig hebben om 1 trucje te leren. Een handige tip is om de trucs op het einde van de middag nog eens te herhalen, dan is er meer kans dat ze er iets van onthouden. Die trucs kunnen ze dan heel fier thuis opnieuw opvoeren.

LEEUWENTEMMERS

Hier kun je enkele estafettes spelen met hoepels, banen,...

Ook spelletjes met dieren passen hier in het thema:

- * geblinddoekte dierenkoppeltjes die elkaar moeten zoeken
- * domino met dierentekeningen

AFSCHEID NEMEN VAN HET PUBLIEK

Leer de ribbels als echte circusartiesten op een heel buitengewone manier buigen.

SLOTMOMENT

Wanneer dit alles gedaan is, krijgen de ribbels van de directeurs een diploma dat hen officieel tot circusartiest kroont. Dat kunnen ze, samen met hun aangeleerde kunstjes, vol trots thuis laten zien. Je kunt bijvoorbeeld ook op voorhand in een brief de ouders uitnodigen om op het einde van de middag naar het circus te komen kijken. Je kunt dan de spelletjes nog vervangen door kunstjes die ze moeten doen.

VERDRAAIDE WERELD RON

De speelclub kennis laten maken met de wereld lukt je best via een spel. Neem ze mee naar de woestijnen van Afrika, ontdek met z'n allen de Chinese muur of laat ze los in de jungle van Zuid-Amerika. Kortom, laat ze proeven van de hele wereld.

Ter voorbereiding

Eerst maak je een rad, waaraan gedraaid kan worden. Dat kun je doen door een cirkel met een diameter van 40 centimeter (of meer) te maken uit stevig karton. De cirkel verdeel je in 6 stukken en kleur je in volgens de 6 werelddelen: Afrika, Noord-Amerika, Zuid-Amerika, Azië, Europa en Oceanië. Je maakt hierbij nog een stevige pijl in dun karton. Maak in het midden van de cirkel en in het midden van de pijl een gaatje. Met behulp van een splitpen kun je de pijl vastmaken aan de wereldcirkel. Zorg ervoor dat de pijl vlot kan draaien over de cirkel en... klaar is kees!

En dan het spel

Ludo de ballonvaarder is een echte ontdekker. Hij wil namelijk heel de wereld rondreizen in zijn grote rode luchtballon. Op een mooie dag vertrekt Ludo met een goed geladen ballon. Het weer zit hem echter niet mee want er staat een sterke wind die hem overal heen blaast. Zo schiet hij natuurlijk wel goed op, maar kan hij jammer genoeg zijn ballon niet meer besturen. Om de beurt mag iemand aan de pijl draaien om te beslissen waar Ludo terecht komt.

Europa:

Ludo komt weer in Europa aan. Europa kennen we natuurlijk al, daar zijn vele mensen rijk. Ze hebben er televisies, radio's en telefoons.

Spel: Telefoontje

Iedere speelclubber kiest een Europees land of een Europese stad. We gaan in een kring zitten en iedereen geeft zijn of haar burens een hand. Eén speelclubber zit in het midden. Iemand in de kring begint en zegt bijvoorbeeld: "Ik telefoneer naar Frankrijk!"

Die persoon knijpt dan in de hand van een buur, die in de hand van de volgende buur knijpt, enzovoort. Wanneer het telefoontje aankomt, zeg je "aangekomen". Dan mag de volgende telefoneren naar een land of stad. Degene in het midden moet onderzoeken waar het telefoontje onderweg is. Als hij of zij iemand kan betrappen die aan het knijpen is, moeten ze van plaats verwisselen. De betrapte moet nu dus onderzoeken.

Afrika

Ludo vliegt heel laag met zijn luchtballon en zo kan hij veel zien. Zo ziet hij enkele Afrikaanse krijgers met speren rondlopen. Ze jagen op de wilde dieren voor voedsel dat ze dringend nodig hebben. Help jij hen een handje?

Spel: Jagersbal

Iemand begint als jager en krijgt een bal. De jager mag rondlopen en moet andere speelclubbers aangooien. Wie geraakt is, wordt ook jager. Zodra er 2 (of in grote groepen iets meer) jagers zijn, mag er niemand meer lopen met de bal.

Noord-Amerika:

De luchtballon komt bijna vast te zitten in een gebouw. En wat voor een gebouw: het is een wolkenkrabber! Ludo is aanbeland in één van de reusachtige steden van Noord-Amerika. Het lijkt wel een mierennest. De mensen zijn druk bezig en denken alleen maar aan geld.

Spel: Geld, geld!

De groep zit in een kring op een stoel en iemand zit in het midden. Die noemt 2 namen uit de groep. Die speelclubbers moeten snel van plaats verwisselen. Degene in het midden probeert ook een plaats in te palmen. Wie niet kan gaan zitten, moet in het midden. Als degene in het midden "geld, geld" roept, moet

iederéén van plaats veranderen.

Zuid-Amerika

Ludo vliegt over grote bananenvelden. De boeren verdienen er niet veel. Ze proberen zoveel mogelijk trossen bananen te verkopen.

Spel: Vlaggenroof

Er worden 2 ploegen gemaakt die een eindje uit el-

ND MET LUDO

kaar op een lijn gaan staan. In elke ploeg krijgt iedere speler een nummer van 1 tot ... Er wordt een vlag (tros bananen) in het midden gelegd. De spelleid(st)er roept nu een of meerdere nummers. De speelclubbers met dat nummer moeten nu zo snel mogelijk de tros bananen pakken en terug naar hun kamp brengen. Als iemand de tros pakt maar

getikt wordt, gaat het punt naar de andere kant.

Azië

Ludo vliegt over reusachtige rijstvelden en ziet hier en daar mensen die tot hun knieën in de modder staan te wroeten.

Spel: Chinees eten

De groep wordt in twee ploegen gesplitst. Elke ploeg krijgt een dobbel-

steen en een klein kommetje rijst met 2 Chinese eetstokjes in. Het kommetje rijst wordt iets verder gezet. Wie een 6 gooit met de dobbelsteen, mag proberen wat rijst te gaan eten met de stokjes. De ploeg die het kommetje als eerste leeg eet, heeft gewonnen.

Oceanië

Het eerste wat Ludo hier ziet, is water. Vél water, met af en toe een eiland. Het ene is bewoond, het andere verlaten. Als Ludo wat zakt, ziet hij tussen de eilanden ook enorme walvissen zwemmen.

Spel: Tikkertje op het eiland

Kranten, kussens, stukken karton en andere spullen worden op de grond gelegd en dienen als eilanden (gebruik liefst geen stoelen, krukken of zetels omwille van de veiligheid). De speelclubbers moeten van eiland naar eiland rennen zonder getikt te worden door de walvis. Als de walvis je opslokt, word je mee walvis.

Tips

- ▶ Als je het materiaal of de tijd niet hebt om het rad te maken, kan je eventueel een kopie van een wereldkaart meenemen. Je blinddoekt dan een speelclubber en met een punaise kan die dan een werelddeel aanduiden.
- ▶ Je kunt dit spel ook spreiden. Elke maand mag een speelclubber dan een werelddeel kiezen en zo kun je die maand iets speciaals doen rond dat werelddeel.

WAT EEN SCHOEN AL NIET KAN DOEN!

Op een zondagvoormiddag zitten Pieter en Merel, rasechte rakwi's, samen te chatten met andere Chiroleden. Plots krijgen ze een vreemde boodschap op hun scherm: "Hey, dit zijn Scotty en Frieda uit Darae, is somebody out there?" Pieter en Merel schrikken even maar besluiten vlug te antwoorden. Zo ontstaat er een boeiend gesprek en komen ze te weten dat Scotty en Frieda op de planeet Darae wonen. Sinds de uitvinding van het internet op Darae kunnen ze contact opnemen met de aarde en kunnen ze zelfs zichzelf doormailen naar de aarde. Pieter geeft vlug zijn e-mailadres en na 3 seconden staan Scotty en Frieda in de woonkamer. Ze gaan met de twee mee naar hun Chirogroep en kijken vol verbazing naar al die kinderen in dezelfde kledij. Vooral de sportschoenen springen in het oog, die bestaan op Darae niet. Daar loopt iedereen blootsvoets en dat is soms best gevaarlijk met al die sterrensplinters die overal op de grond liggen. Ze zouden graag meenemen naar Darae, maar blijkbaar weet niemand van de kinderen echt te vertellen waar schoenen eigenlijk gemaakt worden. Lore weet wel dat schoenen meestal niet bij ons maar in verre landen worden gemaakt. Aan-gezien Scotty en Frieda toch nog een groot stuk van de wereld willen zien, besluiten ze samen met de rakwi's de wereld rond te trekken op zoek naar de oorsprong van de sportschoenen.

In kleine groepjes gaan ze op tocht. Iedere groep maakt een schoen. In elk land krijgen ze een stukje van een echte (of getekende) schoen die ze in elkaar moeten knutselen.

CHINA

wereldwijde zoektocht naar goedkope arbeid

Reebok, Nike en Adidas produceren zelf al lang geen sportschoenen meer. Ze zijn voortdurend op zoek naar de goedkoopste manier om die te laten maken. Zo komen ze terecht in de zogenaamde lageloo-landen: toppers voor de schoen-productie zijn China, Indonesië en Vietnam.

Opdracht

Elk ploegje krijgt een emmer met modder. In de modder zitten een aantal goedkoop geproduceerde schoenen (uitgeknipte plastic zolen) in verschillende kleuren. Je moet om het snelst uit elke emmer de zolen van jouw kleur zien te halen.

THAILAND

sorry, onze fabriek is verhuisd!

Arbeiders die op straat komen voor de meest elementaire arbeidsrechten, dat kan al voldoende aanleiding zijn om een bedrijf te sluiten en het op een andere plaats weer op te starten. Soms worden bedrijven zelfs zomaar gesloten omdat de lonen in een ander land net iets lager liggen.

Opdracht

Er is geen fabriek, dus ook geen opdracht. Om toch iets te verdienen, kunnen de arbeiders lucifers stapelen tot een torentje van 5 cm. Achteraf blijken ze hier toch geen geld voor te krijgen, spijtig!

INDONESIË

te lage lonen

Van wat wij betalen in de winkel voor een paar schoenen komt maar heel weinig terecht bij de fabrieksarbeiders. Voor hun knip- en naaiwerk krijgen ze een loon dat met moeite volstaat om hun gezin te onderhouden.

Opdracht

Los het volgende vraagstuk op: Een arbeidster in de schoenenindustrie werkt 12 uur per dag, 6 dagen per week, en krijgt 15 eurocent per uur. Als Michael Jordan 250 000 euro inlevert van zijn ereloon (wat voor hem helemaal niet veel is), van hoeveel arbeidsters kan dan het maandloon worden verdubbeld?

Als de groepen het juiste antwoord vinden, krijgen ze enkel een cheque van 15 eurocent.

VIETNAM

helse werkomstandigheden

Niet alleen de lonen zijn laag voor de arbeidsters, ook de omstandigheden waarin ze moeten werken zijn vaak wraakroepend: 12 uur per dag werken en dat 6 dagen per week, werken in stank en lawaai met weinig rustpauzes,...

Opdracht

Iedereen bedenkt een machinaal geluid en een robotachtige beweging. Daarna proberen we om al die bewegingen bij elkaar te voegen zodat de machine werkt. Er kan bijvoorbeeld een rakwi doorgegeven worden, die aan het einde van het proces een paar mooi dichtgestrikte schoenen aan moet hebben.

BRAZILIË

moordende concurrentie

De concurrentie onder de sport-schoengiganten is moordend. De concurrentie wordt uitgevochten in de media en op de sportvelden. Eén van de grootste gevechten is de verovering van de voetbalmarkt. Iedereen wil wel sponsor zijn van het wereldkampioenschap voetbal. Adidas was dat tijdens het wereldkampioenschap in Frankrijk. De Rode Duivels worden sinds '99 gekleed door Nike.

Opdracht

De groep wordt in tweeën verdeeld en opgesteld op een rechthoekig terrein dat in het midden met een touw in tweeën verdeeld is. Om beurten mag een speler van elke ploeg proberen het touw over te steken en tot aan de rand van het terrein van de andere ploeg te lopen (zowel de zij- als achterlijn tellen). Lukt dat zonder getikt te worden, dan mag het touw verlegd worden: iemand zet zijn of haar voet op het touw op het punt waar de speler vertrok en het uiteinde wordt verlegd naar het punt waar de speler over de lijn liep. De bedoeling van het spel is de andere ploeg van de markt te concurreren.

FILIPPIJNEN

vakbonden worden tegengewerkt

Om voor hun rechten te kunnen opkomen, moeten arbeiders zich kunnen verenigen in vakbonden. Maar wie daarvoor ijvert, wordt dikwijls ontslagen, of erger: vermoord.

Opdracht

We doen met de groep een samenwerkingsopdracht. Elke groep krijgt vier stoelen waarmee ze een parcours afleggen zonder de grond te raken met de voeten. Onderweg liggen kaartjes met essentiële arbeidsrechten op de grond die opgeraapt moeten worden.

Kaartjes:

- Recht op betaald verlof
- Geen kinderarbeid
- Recht op middagpauze
- Eerlijk loon

VERENIGDE STATEN ATLANTA

gigantische winsten

Nike verkoopt elk jaar 90 miljoen paar schoenen. 80% daarvan wordt, door de agressieve promotiecampagnes, als modeartikel en niet als sportartikel verkocht. De baas van Nike is de zesde rijkste man van de Verenigde Staten. Om te verdienen wat hij in 1 jaar verdient, moet een Chinese arbeider 1500 jaar werken.

Opdracht

We houden alternatieve Olympische Spelen (we zijn tenslotte in Atlanta). Zoek zelf een aantal leuke variaties op bestaande olympische sporten, zoals sportschoenslingeren of 100 m kruiwagenrace. Degene die de meeste disciplines wint, komt het meest in beeld en krijgt van de sponsor het hoogste bedrag of een extra stuk van de schoen.

VERENIGDE STATEN - CHICAGO

waaninnige reclamebudgetten

Om veel schoenen te verkopen, maken grote merken reclame met bekende sportfiguren zoals Ronaldo of Kim Clijsters. Michael Jordan ontving bijvoorbeeld ooit ongeveer 15 miljoen euro per jaar van Nike.

Opdracht

Er hangt een basketbalring en er liggen ballen. De ploegjes proberen zo snel mogelijk 20 keer te scoren. Een ploeg kan hierin even traag zijn als BC De Net-Ernaasters of even snel als de Chicago Bulls. Natuurlijk krijgt de ploeg enkel veel geld als ze bij de topploegen hoort.

Na de boeiende zoektocht doorheen het productieproces van de schoen komen de leden en Scotty en Frieda weer bijeen op het Chiroterrein en wisselen ze wat ervaringen uit. Scotty en Frieda zijn best geschrokken van wat ze allemaal gezien en gehoord hebben. De moordende concurrentiestrijd, de hoge reclamebudgetten, lage lonen voor de arbeiders,... Ze begrijpen niet dat het er op aarde zo aan toe gaat. Ze beslissen dan ook om zonder schoenen terug te keren naar Darae, dan lopen ze nog liever op blote voeten!

SPIEGELTJE, SPIEGELTJE AAN DE WAND, IS ER DUURZAAMHEID IN HET LAND?

Buiten ziet de lucht er grauw uit en het landschap ligt er maar kaal en verlaten bij. Nu de winter weer voor de deur staat, kruipen we met z'n allen gezellig dicht bij elkaar in ons titolokaal. Tijd om frisse moed te kweken en om ons lokaal wat knusser aan te kleden. Maar kunnen we dat op een duurzame manier doen?

Wij zochten het voor je uit. Hieronder vind je een ludiek spel om samen met je tito's je titolokaal in een nieuw, duurzaam kleedje te steken!

Inkleding

Welkom in Varkenstrog. Deze pigcity is het droomparadijs voor alle biggetjes met grof geld. De huizen zijn er zo stevig gebouwd dat geen enkele wolf ze kan omverblazen, ook niet met een stinkende adem. Een huis bezitten de tito's al (namelijk het titolokaal), maar het risico bestaat dat ze door de nieuwe verdraaideknrrrwereldwet onteigend zullen worden voor het maken van de nationale drank, namelijk knorsoep.

Verdraaideknrrrwereldwet?

Koning Leopold Pig van Varkenstrog heeft de nieuwe verdraaideknrrrwereldwet goedgekeurd en laat via een brief aan de tito's weten dat zij met onmiddellijke ingang één Chironamiddag de tijd hebben om hun lokaal aan de nieuwe wet aan te passen. Op het einde van de Chironamiddag komt een gezant van de koning langs om een duurzaamheidsinspectie te houden.

De verdraaideknrrrwereldwet houdt in dat jouw tito's in en rond elk huis van Varkenstrog wat milieuvriendelijker moeten zijn.

Extraatje

Om het spel af te maken, kun je je tito's in biggetjes omtoveren door ze varkensneusjes te geven (yoghurtpotjes met elastiekjes) en een krullend staartje (pijpenragers). Geef hen een spaarpot in de vorm van een varken om al hun zuurverdiende centjes in te verzamelen.

Spelverloop

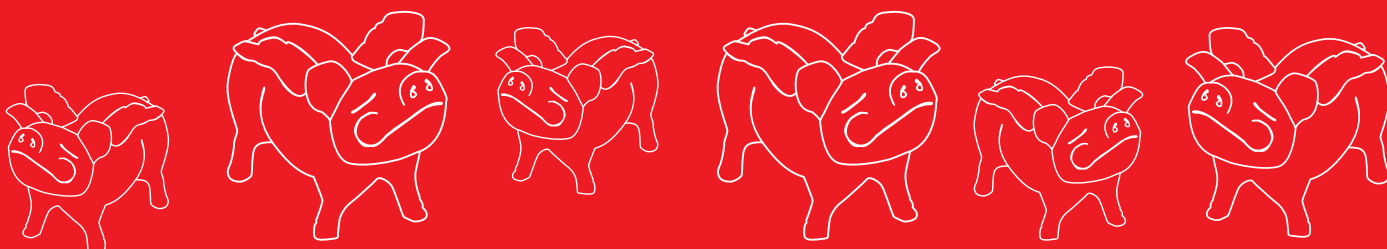
Het spel verloopt in twee delen. In het eerste deel proberen de tito's zo veel mogelijk geld te verzamelen door opdrachten te vervullen. In het tweede deel is er een markt. Daar kunnen ze bouwmaterialen kopen om hun lokaal knus maar duurzaam aan te kleden.

TIP: Hou deel 1 zo kort mogelijk, zodat je tito's in het tweede deel voldoende tijd hebben om te knutselen.

MOGELIJKE OPDRACHTEN

- **Varkensquiz** met bijvoorbeeld de volgende rondes: varkensspreekwoordenronde, bekende varkens, varkensbak-eetronde en varkensliedjesronde.
- **Miss Piggy** staat graag in de belangstelling: deel al zingend vijftig handtekeningen uit van Miss Piggy.
- **Varkenspitsuur:** kun jij je varkentje uit de stal loodsen, voorbij de andere varkentjes? Een varken mag enkel verticaal of horizontaal verplaatst worden, naargelang de richting van de varkensneus.
- **Eikelscrabble** (hiervoor kan je ook noten of kastanjes gebruiken): op iedere eikel staat een letter, probeer op een scrabblebord alle eikels kwijt te geraken door woorden te vormen.
- Om het langste 'knrrr' zeggen.

TIPS OM EEN LOKAAL DUURZAAM AAN TE KLEDEN

- **Bloempotverven:** geef je bloempotten een nieuwe dimensie door ze te beschilderen. Vergeet ze achteraf niet te vernissen!
- Geef **meer kleur** aan je lokaal door over spaarlampen conservenblikken te plaatsen. Bevestig hieraan gekleurd brandveilig(!) papier.
- **Cd-mobiel:** maak een mobieltje van oude cd's en laat hierop een lamp schijnen. Dat geeft een leuk effect.
- **Titomok:** maak een eigen titomok die je tito's niet alleen kunnen gebruiken om uit te drinken maar ook om bijvoorbeeld hun tandenborstel in te zetten.
- **Kurkprikbord:** maak een groot prikbord uit kurk om al jullie toffe herinneringen aan op te prikken.

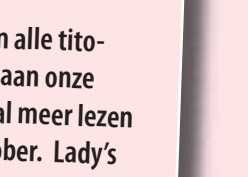
TIP: Duurzame tips over het thema in en rond het lokaal kun je vinden op de volgende website <http://www.verdraaidewereld.be>

Achteraf

Na de activiteit kun je even met je tito's bijeenzitten en bespreken wat zij denken over duurzame lokalen. Wat verstaan jouw tito's onder duurzame lokalen? Waarom denken zij dat het belangrijk is om duurzaam te werken in en rond het lokaal? Zien zij voordelen of nadelen? Kunnen jouw tito's zelf een steentje bijdragen om duurzamer om te gaan met spelmateriaal, energie en water? Probeer hierover enkele afspraken te maken met je tito's, bijvoorbeeld penselen voortaan uit te spoelen in een teiltje in plaats van onder de kraan.

WIST JE DAT?

Momenteel vragen wij aan alle tito-leiding om deel te nemen aan onze enquête. Je kon hierover al meer lezen in de Dubbelpunt van oktober. Lady's and gentlemen, als jullie twee minuutjes hebben, surf dan als de bliksem naar <http://www.chiro.be/tito-onderzoek>.

MONOPOLY ANDERS

Door de regels van het monopolyspel aan te passen, ervaren de keti's dat het gedrag van mensen bepaald wordt door hun maatschappelijke rol en hun bezit. Vooraf wordt er niet aan de keti's verteld waarom dit spel gespeeld wordt. Zo kunnen de keti's zich onbelemmerd in hun rol uitleven. Pas in de nabespreking zal de bedoeling duidelijk worden.

De keti's spelen individueel of als er te veel spelers zijn per twee of drie.

Materiaal

monopolyspel, geld, beroepsfiches, extra kanskaartjes

Spelregels

1. Alle keti's mogen een beroepsfiche uit de stapel trekken en duiken meteen daarna de verkleedkoffer in om zich echt in hun personage te kunnen inleven. Daarna krijgen ze het startgeld waarop ze volgens hun beroep recht hebben. Tijdens het spel krijgen ze hun maandloon telkens als ze voorbij 'start' komen. Als ze net op het startvak terechtkomen, krijgen ze het dubbele.

Verdeling van de inkomens:

Naam en beroep	Startgeld	Maandloon
Jef de Keuter, boer	250 euro	25 euro
Stanny Kerre, vuilnisman	250 euro	25 euro
Stella Briels, wc-madam	250 euro	25 euro
Gust Declopper, arbeider	500 euro	50 euro
Nadine Kuys, poetsvrouw	500 euro	50 euro
Lieve Lievens verpleegster	650 euro	65 euro
Dimitri Detremmerie, garagist	750 euro	75 euro
Sam Demeester, onderwijzer(es)	750 euro	75 euro
Gerd Demaesel, dokter	1000 euro	100 euro
Gustaaf Acté, notaris	1250 euro	125 euro
Guy Dehaene, minister	1500 euro	150 euro

2. De prijzen van de gronden, huizen, hotels en huur zijn voor alle spelers gelijk. Alleen de dokter, de notaris en de minister betalen schoolgeld.

3. Er worden enkele extra kanskaartjes in het spel gebracht. Zorg voor een kaartje met "U moet inkomstenbelasting betalen.", eentje met "Uw aandelen worden uitbetaald." en eentje met "U bent ziek en u moet naar de dokter. Betaal 25 euro of sla een beurt over."

Afhankelijk van wie dit kaartje trekt, wordt het bedrag berekend.

Beroep	Belasting	Aandelen
Boer, vuilnisman, wc-madam	10 euro	geen aandelen
Arbeider, poetsvrouw	20 euro	geen aandelen
Verpleegster	25 euro	geen aandelen
Garagist, onderwijzer	30 euro	10 euro
Dokter	40 euro	5 euro
Notaris	60 euro	65 euro
Minister	geen	125 euro

Je kunt via de kanskaartjes ook interacties doen ontstaan tussen 2 spelers:

- ▶ Uw auto moet dringend hersteld worden. Betaal 50 euro aan de garagist.
- ▶ U laat zich vaccineren tegen griep. Betaal 50 euro aan de dokter.
- ▶ U volgt avondles Spaans. Betaal 75 euro aan de onderwijzer.
- ▶ Uw huis is aan een grote schoonmaak toe. Betaal 25 euro aan de poetsvrouw.
- ▶ U hebt uw beide benen gebroken en krijgt dagelijks bezoek van de verpleegster. Betaal haar 50 euro.
- ▶ ...

4. Onderlinge afspraken tussen twee of meer spelers zijn toegelaten, ook als ze

andere spelers benaderen. Onderlinge afspraken hebben voorrang op andere spelregels, zolang de bank er niet bij betrokken is. Aan spelregel 1, 2 en 3 valt uiteraard niets te veranderen.

5. De gewone spelregels van monopoly blijven gelden.

Nabespreking

Bij het begin van de nabespreking maak je duidelijk dat iedereen nu uit zijn rol stapt om te bespreken wat er gebeurde tijdens het spel. Dit spel wordt meestal heftig en onverbiddelijk gespeeld. De spelers vereenzelvigen zich sterk met hun maatschappelijke rol en er worden heel wat afspraken

gemaakt om andere spelers te gronde te richten. Na het spel kom je hierop terug. Je legt uit dat je het spel speelde om aan te tonen dat mensen zich gemakkelijk met hun rol vereenzelvigen en macht kunnen gebruiken ten koste van anderen. Vraag hen hoe ze zich voelden in hun rol en of ze denken dat dit in werkelijkheid ook zo gebeurt.

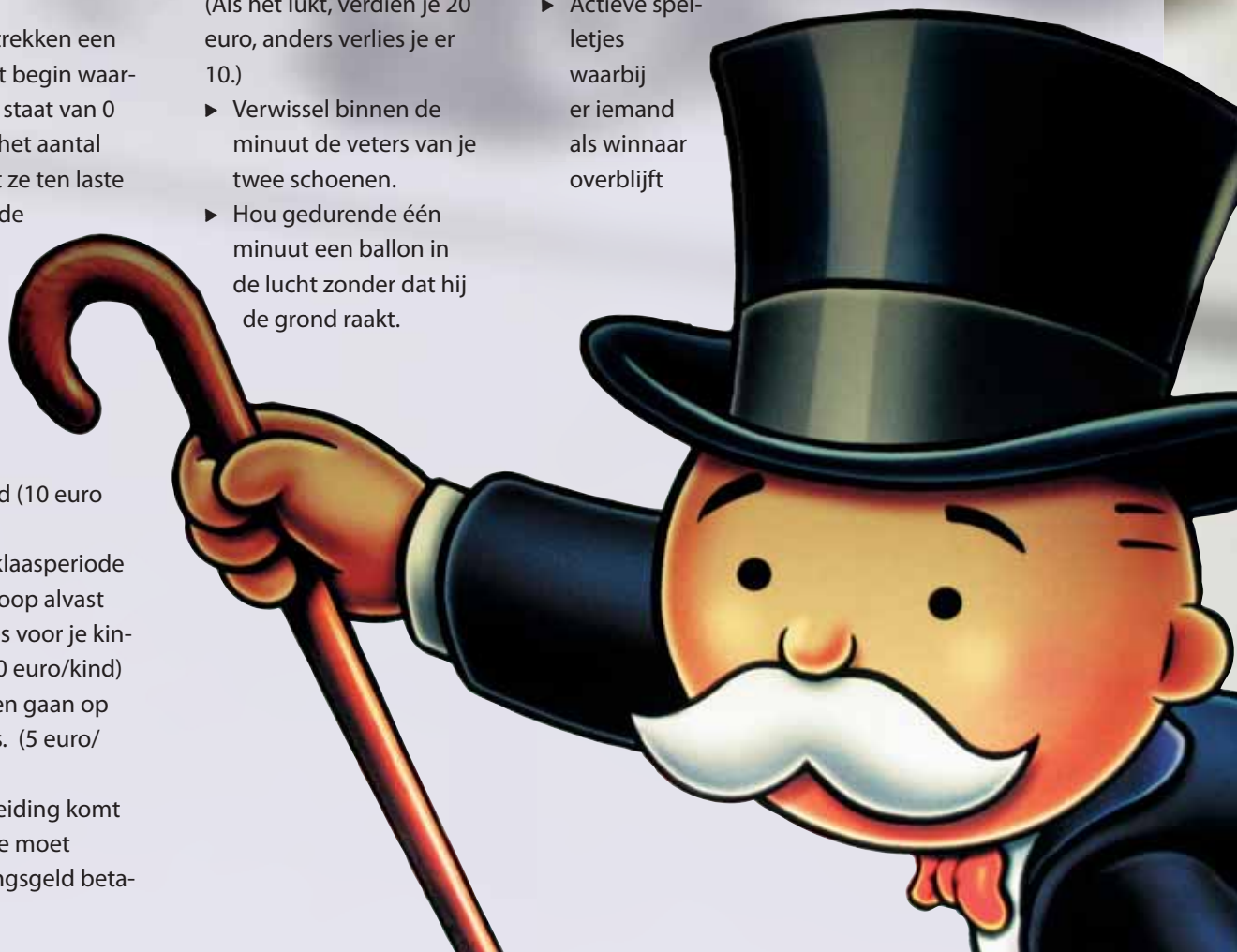
Varianten

- ▶ Alle spelers trekken een kaartje in het begin waarop een cijfer staat van 0 tot 6. Dat is het aantal kinderen dat ze ten laste hebben. Bij de kanskaartjes zorg je dan ook voor kaartjes zoals:
 - ▶ Je ontvangt kindergeld (10 euro per kind)
 - ▶ De sinterklaasperiode nadert. Koop alvast cadeautjes voor je kinderen. (10 euro/kind)
 - ▶ Je kinderen gaan op schoolreis. (5 euro/kind)
 - ▶ De Chiroleiding komt langs en je moet inschrijvingsgeld beta-

len. (10 euro/kind)

- ▶ ...
- ▶ Om het wat actiever te maken, kun je bepaalde vakjes markeren. Wie op zo'n vakje terecht komt, mag een kaartje van de opdrachtenstapel trekken. Zo kan er weer geld bijverdiend (of verloren) worden.
- ▶ Individuele opdrachten (Als het lukt, verdien je 20 euro, anders verlies je er 10.)
 - ▶ Verwissel binnen de minuut de veters van je twee schoenen.
 - ▶ Hou gedurende één minuut een ballon in de lucht zonder dat hij de grond raakt.

- ▶ Hang gedurende één minuut aan een boom.
- ▶ ...
- ▶ Groepsopdrachten (20 euro voor de winnaar)
 - ▶ Wie krijgt er het meeste nicnacies in zijn of haar mond gepropt ?
 - ▶ Actieve spelletjes waarbij er iemand als winnaar overblijft

ZELF GEMAAKT

Eindejaartijd, wintertijd, bijna-feestdagentijd, en vooral... examentijd voor je aspiranten. Tijd voor kwaliteit, dus! Avondwerking om 'u' tegen te zeggen, zodat je liefste oranje kinderen zich volledig kunnen uitleven en ontspannen tussen de examens door.

SPELEN OP DE SALONTAFEL

Eerst even een verdraaid duurzame tip voor in het aspilokaal: schilder een 'universeel' spelbord op je salontafel, genre ganzenbord: met 'ga een vakje terug', 'beurt overslaan', 'terug naar start', enz. Heb je geen salontafel, dan kun je je er één aanschaffen in de dichtstbijzijnde Kringloopwinkel. Zo moet je doorheen het jaar geen spelborden meer knutselen.

Maak de vakjes van je spelbord even groot als de voet/bodem van een glas/flesje, zodat het ook dienst kan doen als rode (oranje!) draad voor tijdens het vieruurtje of dode momenten.

Speel het spel met een dobbelsteen: als je zes gooit, moet iedereen een plaats naar rechts opschuiven en als je op de schoot kunt gaan zitten van een buur die te laat opschuift, moet die terug naar start. Als je één gooit, moet iedereen zo snel mogelijk het plastic flesje te pakken zien te krijgen dat in het midden van de tafel staat. Wie dat als eerste vast heeft, mag vijf vakjes vooruit. Laat voor andere spelregels je fantasie de vrije loop. Wie als eerste uitspeelt, krijgt de aspirofee (bijvoorbeeld een unieke zelfgebreide aspijsaal) de volgende week mee naar huis.

Wortelsoep en pizza!

Dit spel kun je al meteen spelen op je verdraaide salontafel. Nodig je aspiranten uit voor een avondje Chirowerking met maaltijd en zeg ze dat ze zich warm moeten aankleden.

Doel van het spel

De aspi's moeten tijdens dit spel zelf hun maaltijd

bereiden. Er wordt buiten gespeeld en gekookt. Alle ingrediënten en benodigdheden voor de maaltijd liggen verspreid over drie lokalen. Die moeten de aspi's via tips zien te lokaliseren en te bemachtigen. Er is echter een beperking: de aspiranten mogen maar één keer tien seconden lang een licht

aansteken en maar negen keer een deur opendoen, terwijl ze telkens maar kort een van de lokalen mogen binnengaan. Op het einde van het spel moet de tafel gedekt en de maaltijd bereid zijn.

Vorbereiding

Verspreid de benodigdheden. In het eerste lokaal verstop je alle nodige ingrediënten. In het tweede lokaal hang je de recepten voor wortelsoep en pizza in stukjes op: twee geschreven stukjes hang je gewoon op, twee andere fragmenten vorm je met tandenstokers die je op een blad kleeft. Om je leden de stukjes makkelijker te laten vinden, kun je gebruikmaken van 'Glow in the Dark'-figuurtjes zoals sterretjes. In het derde lokaal kunnen ze naast een tafel ook al het kook- en eetgerei vinden.

Voorzie buiten een gasfornuis, enkele brandende tuinkaarsen of fakkels, de

salontafel met het spelbord, een gewone tafel en wat stoelen.

Op het spelbord liggen, verspreid over de vakjes, een aantal kaartjes:

 een 25-tal tipkaartjes

Op de achterkant zet je tips over de vindplaats van de ingrediënten, stukken recept en benodigdheden, bv. onder de tafel, naast het prikbord,... Bij de 'tandenstokertekstrecepten' vermeld je dat die 'voelbaar' zijn, zodat de aspi's weten dat ze zonder licht gelezen kunnen worden.

 een 25-tal tijdkaartjes

Hier ontdekken de aspi's hoe lang ze mogen binnengaan in een lokaal, variërend van 2 tot 7 minuten.

 een 5-tal theelichtkaartjes

Zo'n kaartje is goed voor een theelichtje.

 een 5-tal luciferkaartjes

Met deze kaartjes kunnen ze lucifers krijgen.

 9 aantalkaartjes

Op de achterkant staat hoeveel aspi's er tegelijk een lokaal mogen binnengaan, bv. één, twee of drie.

Laat ook enkele vakjes open op het spelbord en maak

DAT SMAAKT

een paar 'terug naar start'-vakjes.

Naargelang het aantal ingrediënten dat er is, kun je meer of minder tipkaartjes voorzien.

Het spel zelf

Zorg voor een warme ontvangst voor je aspiranten: bied ze een kopje thee aan als aperitief. Het kopje doet meteen dienst als pion op het spelbord. Leg je aspi's het doel van het spel uit. Zeg hen duidelijk dat ze maar negen keer ergens binnen mogen gaan en dat het licht maar één keer aangestoken mag worden. Vertel hen niet in welke drie lokalen alles verstopt zit. Het spel start en er wordt om de beurt met de dobbelsteen gegooid. Als er één gegooid wordt, moeten de aspi's om het snelst door een fietsband kruipen die ergens op het terrein ligt, om het warm te krijgen.

De aspi's verzetten hun pion volgens het aantal ogen dat ze gegooid hebben. Komen ze op een kaartje, dan mogen ze het van het spelbord nemen. Ze kiezen wanneer ze in één van de drie lokalen binnengaan en wanneer ze het

licht aandoen. Ze kunnen nergens binnengaan zonder tijdkaartje. Door telkens de pionnen te verzetten, verzamelen ze verschillende kaartjes. De kaartjes moeten niet onmiddellijk gebruikt worden. De aspi's moeten ze zelf combineren zodat ze na negen keer binnengaan alles verzameld en de tafel gedekt hebben.

Een voorbeeld: na de tip 'in het speelclublokaal links naast het prikbord hangt een deel van het recept voor spaghetti' gaan we twee minuten binnen met een theelichtje en lucifers (om het theelichtje aan te steken). Als een kaartje gebruikt is, moet het afgegeven worden.

Alle kaartjes mogen gecombineerd worden, behalve de tijdkaartjes.

Zijn alle basisingrediënten voor de soep en de benodigdheden verzameld, dan kan het koken al tijdens het

spel beginnen. **Houd als leid(st)er het vuur altijd in het oog**, ook al stormt iedereen enthousiast de lokalen binnen. Smakelijk!

Vergeet niet je aspiranten veel succes te wensen met de examens.

Steek ze een oranje hart onder de riem. Ga tijdens de week eens bij hen langs om een oranje drankje aan te bieden, een aspiserenade te berde te brengen, een uitgebreide massage te geven of als getuige van het oranje geloof de blijde boodschap te brengen.

ASPIRANJE GROET VAN DE ASPICOMMISSIE

En toen was er AB '05: lachen-gieren-brullen, pakjesman spelen, als jongen heel de dag met een bh rondlopen, een apenbrug maken tot op de grond, berenkoekjes eten, je als de beste inleven in de aspicultuur, bommen onschadelijk maken, op je stoel staan en zingen uit volle borst, het botsbalmuizenspel spelen, house-en-beatje-party organiseren, dansen op de A-floor... en zoveel meer.! Kortom, aspileiding, bedankt voor dit geweldige bivak! Orange is the way the story goes! Doe zo verder!

DE CHIRO IS EEN JAAR LA

Verkocht? De Chiro? Aan wie? Sinds wanneer zijn wij te koop? Kunnen we daar nog iets tegen doen?

Nee, geen paniek. De Chiro is verkocht voor het idee van rechtvaardige handel en duurzame consumptie. Dat is een actiemodel van Oxfam-Wereldwinkels, Vredeseilanden en Max Havelaar. Zij dagen ons uit om met onze leden een prikkelende uitdaging aan te gaan!

We dagen elke Chirogroep uit om aan de slag te gaan met 'Mijn jeugdbeweging is verkocht'.

MIJN JEUGDBEWEGING IS VERKOCHT

Bij de voorwaarden om als jeugdbeweging verkocht te zijn, geven we een aantal voorbeelden. We rekenen ook voor een stuk op de grote creativiteit die leeft binnen jouw groep. We geven je dus geen aanbod maar een uitdaging! Spek voor jouw bek, denken wij zo.

www.ikbenverkocht.be

 Oxfam
Wereldwinkels

vredeseilanden

2015
DE TIJD LOOPT

191 landen ondertekenden een akkoord om tegen 2015 de armoede in de wereld te halveren. Voer samen met de Vlaamse Noord-Zuidbeweging actie om de politici aan hun belofte te herinneren én de lat hoger te leggen. Armoede moet de wereld uit!

www.detijdoopt.be

IK BEN VERKOCHT

VERKOCHT! LANG JAARTHEMA IN JE GROEP...

Ben jij al verkocht? Wij alvast wel...

Om verkocht te zijn, moet je als groep of als individu aan 3 criteria voldoen:

Voorwaarde 1: Je groep staat achter het idee van eerlijke handel.

Voorwaarde 2: Je groep koopt en consumeert geregeld fairtradeproducten.

Mogelijke uitwerkingen:
Eerlijke cocktails serveren op fuiven, of Caraïbische koffie (= koffie met eerlijke rum) op de kerstmarkt of nachtmis; in de bar van je groep eerlijk fruitsap en eerlijke chips; een product van Oxfam-Wereldwinkels tot product van de maand uitroepen en die maand enkel dat als vieruurtje geven (bv. elke week eerlijke warme chocomelk, een wintermaand lang).

Voorwaarde 3: Out je jeugdbeweging! Zorg dat zoveel mogelijk mensen weten dat jouw Chirogroep verkocht is!

Mogelijke uitwerkingen:
Vertel in je ledenblad aan je leden en achterban (ouders, jeugdraad, parochie) over 'onze Chirogroep is verkocht'; bekleed je lokaal met

'ik ben verkocht'-affiches; probeer met je groep op de regionale televisie of in de regionale krant te komen; probeer via een auto met

luidsprekers zoveel mogelijk mensen op het gemeenteplein te krijgen en deel daar eerlijke chocomelk of koffie uit.

Doet jouw groep mee? Laat het ons weten!

Stuur snel een bericht naar verdraaidewereld@chiro.be met de vermelding "ik ben verkocht" en de naam van je groep + je stamnummer. Zo weten we op elk moment hoeveel Chirogroepen er echt verkocht zijn!

Surf zeker ook naar www.ikbenverkocht.be en meld je aan! Op het forum kun je heel wat inspiratie opdoen (en achterlaten) voor de gekste en creatiefste initiatieven. Zo kunnen andere (jeugd)verenigingen meekijken en hebben we altijd zicht op de tussenstand. Ook een foto van een knotsgekke activiteit kun je er posten.

Stickers, tattoo's of affiches nodig?

Op www.ikbenverkocht.be kun je heel wat gratis promo-materiaal aanvragen om de actie in jouw groep nog zichtbaarder te maken: stickers, tattoo's, folders, affiches, dvd's of spandoeken. Klik op 'materiaal', tik je gegevens in en je krijgt het spoedig opgestuurd.

Fairtradejeugdbeweging

Dit is voor wie er maar niet genoeg van krijgt; voor wie verkocht is en nog meer verkocht wil zijn; voor wie ook vrienden, omgeving en andere groepen verkocht wil krijgen! Dit is een tweede model dat verder werkt op het model "ik ben verkocht", alleen worden de drie voorwaarden nu vijf hele uitdagingen. Durf je het aan? Surf naar www.ikbenverkocht.be voor de voorwaarden en vergeet je zeker niet aan te melden.

TIP 18

Daar hangt een geurtje aan...
Tip voor een tochtspel: de te volgen weg van de tocht wordt niet met pijltjes of zichtbare tekens aangeduid, maar door geuren die een richting aangeven. Bij elke splitsing trek je met krijt of bloem een kring. Hierin breng je geuren aan. Vooraf worden de richtingen afgesproken: ruik je look, dan sla je linksaf; ruik je ajuin, dan rechts; azijn is rechtdoor en citroen betekent dat er een opdracht verstopt is in de buurt.

TIP 19

Met takken kun je de gekste vogelverschrikkers, sprookjeswezens en dieren creëren. Breek natuurlijk geen levende takken af! Een bundel snoeihout vormt het lijf, twee uitstekende takken worden de armen, een paar graszoden dienen als haar, denappels worden de ogen en een snor vlecht je van stro.

TIP 20

Bij een bosspel is het leuk als elk groepje een mascotte voor hun kamp kan zetten. Soepele twijgen zijn ideaal om insecten te vergroten: een megakruispin, een reuzenmug, een superhooiwagen,... Het lijf en de poten vorm je met buigzame wilgentenen. De vleugels van vlinders, vogels en vuurspuwende draken maak je met bladeren.

WIL JE EENS OP EEN ANDERE MANIER ROND DE WERELD REIZEN?

De Internationale Commissie wordt ook wel eens het reisbureau van de Chiro genoemd. Hoeveel waarheid hierachter zit, laten we een beetje heimelijk in het

midden. Waar we daarentegen maar al te graag mee naar buiten komen, is dat we internationaal actief bezig zijn en dat we jou daar bij willen! Heb je er al eens aan

gedacht om een wereldreis te organiseren voor je leden? Wij nemen je alvast mee naar de minder voor de hand liggende landen waar wij geregeld mee in contact

komen. We gaan deze keer niet naar Afrika en ook niet naar China. We voeren je mee op een tripje door Europa. Neem jij dan de leden mee?

NEDERLAND

(klompdans)

De prachtige houten Hollandse klompen dienen niet alleen om hard te zwoegen op het veld. Ze brengen ook een boel folklore in de Chiro binnen! Bind een houten plankje onder je voeten en componeer een leuke klompdans. Variatie: wie probeert het met de beruchte houten 'skilatten' voor meerdere personen?

Duitsland

(trink Bruderlein, trink!)

De Duitse bevolking is berucht om haar groot drinkvermogen. Wie kan hen verslaan in de pisquiz? Geef een fout antwoord en iedereen van je ploeg krijgt een glas water om leeg te drinken. Wie eerst moet plassen, heeft verloren!

DENEMARKEN

(sjorkampioen)

Neem het Bivakboek van de Chiro erbij en kijk hoe ver je ploeg staat in sjortechnieken. De speelclub en de rakwi's houden zich best aan de basistechnieken. Tito's, keti's of aspi's kunnen zich uitleven. Wie is er nu de echte sjorkampioen? Variatie: is jullie sjorhout door de houtwormen opgegeten? Maak dan een knappe maquette van jouw droomsjorring. Wordt het een boomhut of een stapelbed? Of misschien wel een wenteltrap?

Wat kun je in je Chiroagenda kwijt?

- ▶ Euroforum (voor leiding) in Catalonië van 19 tot 22 april 2006
- ▶ Eurocontact (voor aspi's) in Italië van 22 tot 28 juli 2006
- ▶ Julsø Lejr (voor aspi's en hun leiding) in Denemarken van 4 juli tot 15 juli 2006
- ▶ Roundabout (voor keti's en hun leiding) in Malta, Catalonië of Litouwen (in juli en augustus)
- ▶ Wereldkamp (voor leiding) in Congo van 6 tot 26 augustus 2006
- ▶ Inleefreis (voor leiding) in Litouwen eind juli – begin augustus

MA, PA, HEB JE MIJN AGENDA GEZIEN?

Zwitserland! Met Elena van Chiro Zwevezele (joehoe!!!) (ranfttreffen of zoiets...)

Ook jij kan mee naar Zwitserland. Om wat te gaan doen? Een nachtelijke trektocht over besneeuwde Zwitserse paden? Oké... maar in korte broek of rok? Dat kan alleen de Chiro zijn! Al meerdere jaren trotseren we de vrieskou voor een sfeervolle ontmoeting met onze vrienden van de Jubla, de Zwitserse jeugdbeweging. Klaar voor de uitdaging?

Voor wie? Warm aangeklede leiding
Wanneer? 17-18 december 2005
Waar? Zwitserland
Meer info? ranfttreffen@chiro.be

ITALIË

(relakssssss)

De warme delen van Italië zorgen ervoor dat je niet altijd even actief kunt zijn. Speel het spel 'dode vis'. Er is één persoon die alles in het oog houdt. Je start het spel door te roepen: "1, 2, 3, dode vis!" Iedereen valt ter plekke neer en niemand mag nog bewegen. Wie beweegt en betraapt wordt door de bewaker, mag het volgende spelletje starten. Variatie: gezichtsmassage.

SPANJE

(ambiance in tropische temperaturen)

Er is één leid(st)er die de tekst voorzegt. De groep herhaalt die tekst telkens. Ondertussen klapt iedereen in hun handen op eenzelfde tempo.

1. En la selva me encontré
Un animal particular
Con la mano asi *rechterhand opzij ter hoogte van je hoofd*
2. Y dice qui qui qui *bij iedere qui schuif je een stap opzij naar rechts*
Y dice qua qua qua *bij iedere qua schuif je een stap opzij naar links*

Telkens herhalen, maar bij deel 1 komt er telkens een lichaamsdeel bij, in deze volgorde:

Con la otra asi	<i>linkerhand opzij ter hoogte van je hoofd</i>
Con un pie asi	<i>rechtervoet opzij draaien</i>
Con el otro asi	<i>linkervoet opzij draaien</i>
Con la colita asi	<i>poep naar achteren</i>
Con la cabeza asi	<i>hoofd naar achteren</i>
Con la lengua asi	<i>tong uit de mond</i>

ELS VAN WEERT

'K HEB DE ZON ZIEN OPGAAN AAN DE ZEE...

In de politieke wereld is Els Van Weert al een tijdje een 'grote madam'. Vandaag mag ze zichzelf Staatssecretaris voor Duurzame Ontwikkeling en Sociale Economie noemen, maar vroeger was ze gewoon leidster Els van Chiro Bevel en op dié titel is ze duidelijk nog altijd trots.

DP: "Hoe zag jouw Chiro-carrière eruit, Els?"

Els Van Weert: "Toen ik naar het eerste leerjaar ging, mocht ik ook mijn eerste stapjes in de Chirowereld zetten en dat heb ik met veel plezier gedaan. Ik heb zowat alle afdelingen doorlopen en ben ook vier jaar leidster geweest. Bij ons thuis heerste er een echt Chiroklimaat. Mijn vader was dan ook één van de mannen die de Kesselse Chiro ooit mee uit de grond stampen. Toen ik rond mijn elfde even een VNJ-periode had, was hij daar dan ook niet echt gelukkig om."

DP: "Voor veel Chiromensen is het VNJ niet echt bekend. Wat was voor jou het verschil tussen Chiro en het VNJ en waarom heb je uiteindelijk toch voor de Chiro gekozen?"

Els Van Weert: "Als ik er nu op terugkijk, kan ik echt wel zeggen dat het VNJ niks voor mij was. Onze familie was nogal Vlaamsgezind en ik had neefjes en nichtjes bij het VNJ. Ze vroegen me dikwijls of ik niet meekwam en uiteindelijk heb ik daaraan toegegeven. Ik merkte al snel dat het niet echt mijn ding was. Soms ging het er echt bijna militaristisch aan toe. Op een bepaald moment moesten we

ook onze 'gelofte' afleggen. Dat was een soort ritueel dat ervoor zorgde dat je er als twaalfjarige echt zou gaan bijhoren. Je moest hiervoor wel een soort test afleggen. Als je daarop niet goed genoeg scoorde, bijvoorbeeld omdat je niet zo goed kon studeren, mocht je die gelofte niet afleggen. Dat was voor mij onaanvaardbaar en heeft mij uiteindelijk definitief doen afhaken."

DP: "Heel wat mensen zeggen dat ze in de Chiro heel veel dingen geleerd hebben die nu – in hun leven als volwassene – nog altijd erg belangrijk zijn. Is dat voor jou ook zo?"

Els Van Weert: "Ja, zeker en vast! In de Chiro leerde ik in team werken door samen dingen te doen, met mensen van allerlei achtergronden. Dat is nu, in mijn

politieke leven, nog altijd enorm belangrijk. De Chiro was ook de eerste plaats waar ik geleerd heb om dingen te organiseren en verantwoordelijkheid op te nemen. In mijn studententijd en in mijn politieke leven heb ik op dat vlak natuurlijk ook veel geleerd, maar in de Chiro werd zeker een stevige basis gelegd."

DP: "Politiek is ongetwijfeld een groot engagement. Was je als Chiroleidster ook al erg geëngageerd en bereid om aan allerlei acties deel te nemen?"

Els Van Weert: "Dat denk ik wel, ja... Ik vond het altijd erg belangrijk dat we aan het jaarthema en gewestacties meededen. Ook in de twee jaar dat ik tiptienleidster was, probeerde ik regelmatig met hen

debatten te voeren, waarin dan bepaalde waarden ter sprake kwamen."

DP: "Bestaat je Chirogroep van toen nog?"

Els Van Weert: "Jazeker, die bestaat nog! Het is een bloeiende groep. Ik probeer toch telkens eens langs te gaan als ze hun heemfeesten organiseren.

Als ik mijn vriendinnen van toen nog eens tegenkom, gaat het er altijd erg hartelijk aan toe. We zijn niet meer die hechte vriendengroep van toen, maar het is toch altijd plezant om elkaar nog eens tegen te komen. Mijn drie kinderen gaan nu ook wekelijks naar de Chiro in Kessel, dus zo blijf ik zeker met de Chirowereld verbonden."

DP: "Het huidige jaarthema van Chiro en negen andere jeugdverenigingen ligt je zonder twijfel nauw aan het hart. Was je als Chiroleidster ook al bewust met duurzaamheid bezig?"

Els Van Weert: "Met dat jaarthema ben ik echt wel heel blij! Ten eerste omdat het geweldig is om te zien dat al die jeugdbewegingen kunnen samenwerken en zeker ook omdat ze ervoor gekozen hebben om rond duurzame ontwikkeling te werken. Dat is voor mij natuurlijk een enorme troef! Duurzame ontwikkeling is uiteraard een belangrijk thema, maar je kunt als overheid de mensen niet opleggen om daar iets rond te doen. Als er dan 'van onderuit' initiatieven ontstaan, is dat natuurlijk prachtig! Toen ik leidster was, was

duurzaamheid minder een thema dan vandaag. Wij werkten wel al actief rond het leefmilieu en de afvalproblematiek."

DP: "Voor heel wat groepen is 'Verdraai-de wereld' toch niet zo'n makkelijk jaarthema om rond te werken. Kun je Chirogroepen enkele tips geven om toch rond duurzaamheid te werken?"

Els Van Weert: "Er loopt momenteel een wedstrijd die jeugdbewegingen uitdaagt om projecten te bedenken die duurzame ontwikkeling concreet maken. Daar zijn wel al enkele leuke dingen uit gekomen.

Voor de Oost-Vlaamse groepen is er bijvoorbeeld sinds kort een spelkoffer beschikbaar. Zo kun je op een leuke manier aan kinderen duidelijk maken wat duurzame ontwikkeling juist is. Er is ook een groep die een modeshow gaat doen met allemaal creaties gemaakt van tweedehandskleren en recyclagemateriaal.

Chirogroepen zijn eigenlijk allemaal met duurzaamheid bezig. Wij maakten vroeger ook al vazen van lege plastic flessen. En als je ziet wat voor recyclagespullen er zoal bij het knutselmateriaal te vinden zijn, dan heeft dat ook met duurzame ontwikkeling te maken! Het moet niet geforceerd overkomen als je rond duurzame ontwikkeling wil werken, soms kun je gewoon even stilstaan bij dingen die gewoon al gebeuren in het jeugdwerk.

De ideeën die we binnenkrijgen, zullen binnenkort ook op een interactieve website

gepubliceerd worden. Daar kunnen jeugdbewegingen hopelijk ook weer wat inspiratie opdoen om met het thema aan de slag te gaan."

DP: "Kun je ons één bijzonder moment uit je Chiroverleden vertellen dat zo grappig of sterk is dat je het nooit zal vergeten?"

Els Van Weert: "Ik denk nu meteen aan een eerder dom voorval. We waren ooit op bivak aan de zee. Ik was eigenlijk leidster van de kleintjes, maar de tiptiens hadden toen een schitterend idee, waarvoor ze mij uiteindelijk voor hun kar konden spannen. Ze wilden namelijk absoluut 's morgens naar de zonsopgang gaan kijken aan de zee. Zo gezegd, zo gedaan. Op een zekere morgen stonden wij dapper in alle vroegte op en trokken naar het strand waar we ons gezellig bij elkaar zetten, met ons gezicht in de richting van de zee. Daar zaten we dan te wachten. We zagen het lichter en lichter worden, maar jammer genoeg konden we de zon niet uit de zee tevoorschijn zien komen. Logisch natuurlijk, want de zon gaat onder in

de zee! Op het moment dat we beseften: "Dit klopt niet!", zijn we teruggekeerd naar de bivakplaats, waar we ons toch nog een béétje stoer voelden, omdat we zo vroeg waren opgestaan."

DP: "Heb je nog een speciale boodschap voor de Chiroleiding van vandaag?"

Els Van Weert: "Ik vind dat alle Chiroleiders en -leidsters schitterend werk leveren! Doe maar zo verder en zorg er vooral voor dat het plezant blijft! Dat is volgens mij het allerbelangrijkste in een jeugdbeweging. Je kunt rond allerlei maatschappelijke thema's werken, maar de essentie is toch dat mensen zich er goed voelen bij elkaar en dat er naar hartelust gespeeld kan worden. Jeugdbewegingen zorgen voor een zekere samenhang in de maatschappij, dus is het ook belangrijk dat er niemand uitgesloten wordt. Het feit dat iedereen samen speelt, maakt de sfeer in een jeugdbeweging juist zo uniek! Daar moeten jullie blijven voor gaan, en ... dat wil ik blijven steunen!" ■

'Duurzame ontwikkeling in de jeugdsector'

Heb je een goed idee voor een duurzaam project? Dien dan zeker vóór 27 januari 2006 een kandidaatsdossier in. Op www.kbs-frb.be vind je formulieren en het reglement.

FEEL THE SPIRIT, READ ALL ABOUT IT!

*Zit je nu al 15 jaar in de Chiro?
Of kwam je er juist bij?
Zoek je nieuwe ideeën?
Of wil je weten hoe het vroeger was?
Heb je info nodig voor de grote Chiroweetjesquiz?
Of zoek je info voor een spreekbeurt?
Alles wat je moet weten – en meer – lees je in de Chiro-uitgaven!*

DE CHIRO-UITGAVEN: VOOR WIE DIEPER WIL GRAVEN...

120 gram goede raad

Een brochure over de gemeentelijke jeugdraad die voor de gevorderde jeugdrader handig is als naslagwerk, en voor de groene jeugdrader een zaklamp om de weg te vinden! Je kunt ze downloaden op www.chiro.be/120gramgoederaad of GRATIS bestellen via jeugd-beleid@chiro.be.

Jemp schreef samen met provincie Limburg nog enkele zeer interessante brochures, die je via jeugd-beleid@chiro.be GRATIS kunt bestellen:

- ▶ **MeEr vOLk iN je JeuGdRaAD!** Handige tips om leden te werven voor je jeugdraad.
- ▶ **AlleS kAn AdviEziGeR:** Een handige checklist om een overtuigend en duidelijk advies te schrijven voor je gemeenteraad.
- ▶ **VeRgAderEn!** Alle vindbare tips over constructief vergaderen.
- ▶ **FuiVeN!** Wat kan de jeugdraad doen om

fuiven in de gemeente aantrekkelijker te maken?

- ▶ **GeMeEnTe: vRiEnD of vijAnD?** Deze brochure brengt duidelijkheid in de taken van de verschillende gemeentelijke actoren.

VerZamd Werk

De vzw-wetgeving is veranderd. Voor bestaande vzw's betekent dat wat aanpassingswerk. Daarom stelden we een brochure samen, die stap voor stap de nieuwe wet uitlegt, aangeeft wat de verschillen zijn met vroeger en uitlegt wat je nu precies moet doen om in orde te zijn. Je hebt de tijd tot 1 januari 2006 om je papierwerk in orde te maken. Je kunt die brochure downloaden op www.chiro.be/vzw.

De Locomotiefbrochures

Locomotief maakte al heel wat bruikbare brochures. Hieronder vind je een selectie. Je kunt ze downloaden op www.chiro.be/locomotiefbro

chures of GRATIS bestellen via lokalen@chiro.be.

DE GELDSLAG, uw strijd voor bouwcenten

Geen kant-en-klare cheques, maar handen vol ideeën voor fondsenwerving.

DEN DEAL, een overzicht van infrastructuurovereenkomsten

Een antwoord op prangende vragen over rechten en plichten van de betrokken partijen, met enkele modellen van overeenkomsten.

DE STEENWORP, suggesties voor bouwmaterialen

De Steenworp overloopt het volledige gebouw, van de ruwbouw over technieken tot de afwerking. Aan jullie om keuzes te maken.

DE WATERPAS, een meetinstrument voor lokalen van jeugd- en jongerenbewegingen

Een puntensysteem helpt je

om verschillende aspecten van je lokaal te quoteren. Stap daarna met de resultaten naar de eigenaars en/of je gemeentebestuur!

Verkeersveiligheid rondom jeugdlokalen

Tips en tricks over het verkeersveilig maken van de omgeving rond jullie lokaal. Elke groep kreeg van deze nieuwe brochure een gratis exemplaar bij de Kluts van november!

DE STUKADOOS, het verzamelde werk van Locomotief

Al die brochures zijn ook te verkrijgen in 'De Stukadoos', een handige verzamelbox met alle Locomotiefbrochures. 'De Stukadoos' kun je kopen in De Banier of bestellen via lokalen@chiro.be.

Dé rubriek van Miek

Maandelijks geven wij hier het antwoord op een vraag die wij via jeugdbeleid@chiro.be binnenkrijgen. Waarom doen we dat? Omdat deze vraag ook voor jullie interessant én bruikbaar kan zijn. En misschien werpen we op die manier wel het licht op een probleem, waar jullie al lang mee worstelen. Laat ondertussen jullie vragen maar komen!

Hannes

Het is zo dat Locomotief (het samenwerkingsverband van verschillende jeugdverenigingen rond lokalenbeleid, www.locomotief.be) voor een jeugdlokaal 3 m² per lid aanraadt. Dat is echter geen wettelijke norm of verplichting. Het getal is overgenomen uit de voorwaarden waaraan een kleuterschool moet voldoen en vertrekt vanuit de ideale situatie. We weten ook dat hoe ouder de leden zijn, hoe minder binnenruimte ze nodig hebben. Een aspirantenlokaal mag best wel kleiner zijn dan 3 m² per persoon. Toch heb je beter ruimte op overschot dan ruimte te weinig. Vergeet ook de opslagruimte niet. Locomotief stelt hier 0,5 m² per lid voor en meestal heb je dat ook nodig.

Over verhuren schreef het Centrum voor Jeugdtoerisme (www.cjt.be) de brochure "Bouwen aan een bivakhuis". Het CJT vraagt naast de 3 m² slaapruiimte per persoon ook nog een ruimte van 1,5 m² per persoon extra (refter, activiteitsruimte, ...). Aan jullie de keuze of je met de berekende oppervlakte van je lokaal het aantal slapers bepaalt of dat jullie met een vooropgesteld aantal slapers in het achterhoofd het lokaal inrichten. Denk zeker ook aan het sanitair: 1 toilet per 15 personen.

Meet jullie huidige lokalen eens op en bepaal op een eerlijke manier (zonder te veel aan geld te denken) of ieder lokaal groot genoeg is voor het aantal leden. De ervaring die je nu al hebt opgebouwd met het verhuren van de huidige gebouwen neem je natuurlijk mee in die denkoefening. Je kunt het beste ook een veiligheidsmarge inbouwen, want groepen met mooie lokalen trekken in principe net iets meer leden aan. Het zou jammer zijn om na drie jaar al te beseffen dat sommige lokalen te klein zijn. Ontwerp vanuit dat getal je ideale lokaal en bekijk dan de financiële kant. Trouwens, het CJT biedt financiële ondersteuning (in de vorm van een lening) aan groepen die hun lokalen ombouwen tot weekendplaats, in ruil voor de mogelijkheid om in het nieuwe gebouw jeugdkampen te boeken. Voor meer info: mail cjt@cjt.be of lokalen@chiro.be.

Alvast veel succes gewenst met jullie bouwproject en als er nog vragen zijn: lokalen@chiro.be.

Toedelo!

Miek

Miek

Wij, Chiro Wuustwezel, zijn met de gemeente verkennende gesprekken begonnen over de bouw van nieuwe lokalen. Onze lokalen zullen op termijn moeten verdwijnen door een Bijzonder Plan van Aanleg. Er is al een nieuwe locatie voorzien voor lokalen. Wij hebben tot op heden onze lokalen altijd ter beschikking gesteld voor weekendverhuur. De huidige lokalen zijn eigendom van de parochie. Wij zouden graag onze nieuwe lokalen in de toekomst ook verhuren voor weekends. Onze vraag is of jullie ons de wettelijke oppervlakte kunnen doorgeven voor het aantal personen per overnachting en bijkomende regels om overnachtingen mogelijk te maken!

Hannes,

Chiro Wuustwezel

GENOEG GEPALAVERD!

De Palaver, kennen jullie 'm nog? Meer dan 30 % onder jullie alleszins wel, want dat is het percentage van groepen dat de vragen van de Palaver beantwoordde en zo z'n zeggedeed over de toekomst van de Chiro. Waarvoor nog eens een dikke merci!

Op basis van jullie verzuchtingen en van de evaluatie van onze kaderwerking leggen wij

momenteel de laatste hand aan de beleidsnota. De beleidsnota, het hoge woord is eruit. Klinkt serieus, en dat is het ook een beetje. Zoals van elke vereniging wordt van de Chiro verwacht dat we een driejaarlijkse beleidsnota opstellen. Die moet duidelijk weergeven waar we naartoe willen. De editie die op 1 januari 2006 op het kabinet van minister Anciaux moet liggen, bevat onze plannen voor

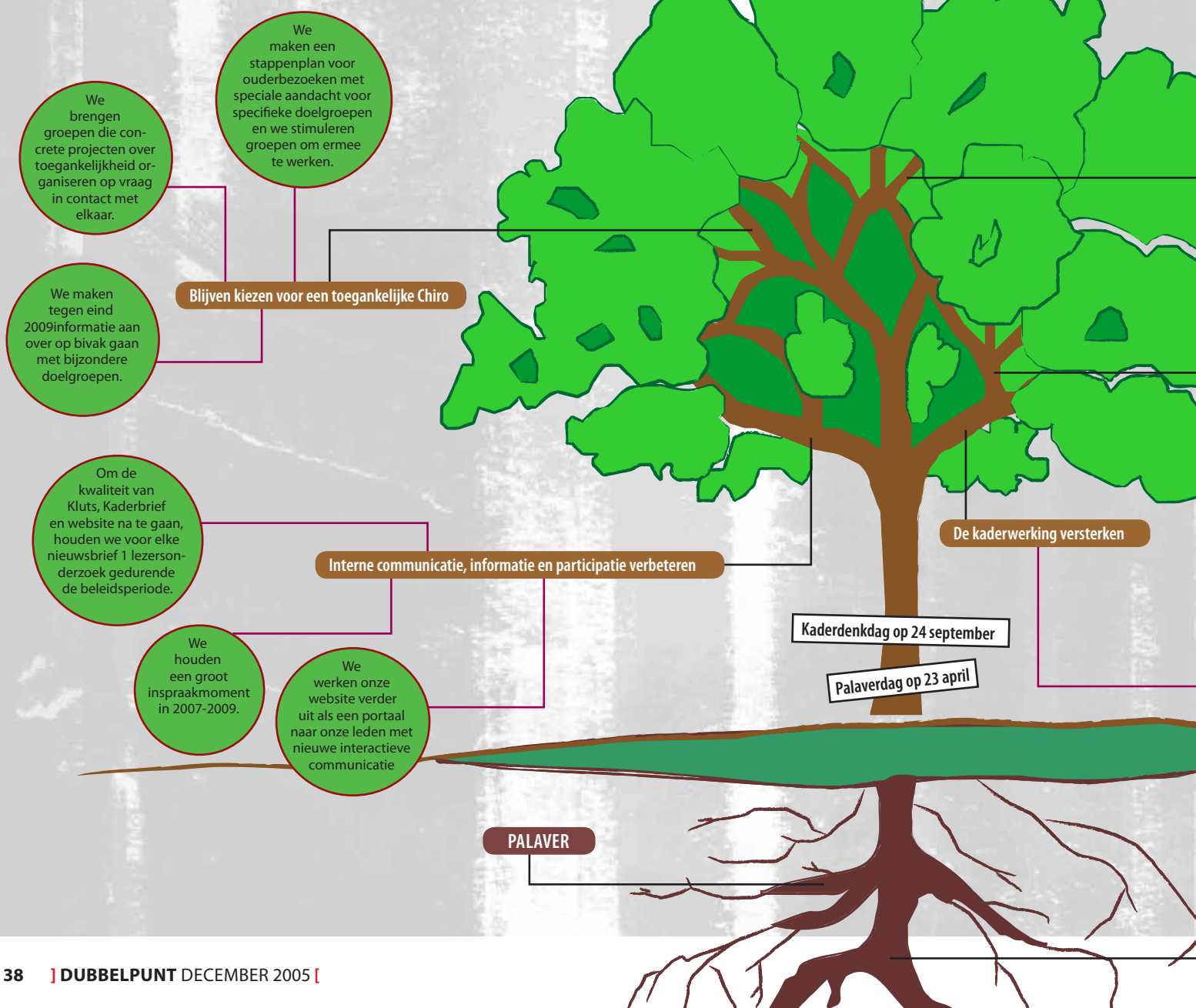
de periode 2007-2009. Vertrekkend van de ideeën uit de Palaver gingen we in onze kaderwerking op zoek naar sterke en zwakke kanten. Die koppelden we aan trends in de samenleving. Zowel de Palaver als de discussie over de kaderwerking, vormen de wortels van onze beleidsnota. Gewesten, verbonden en nationale ploegen discussieerden erover op de Palaverdag

van 23 april. Dit koppelproces leidde tot 5 grote uitdagingen die we willen opnemen in de nieuwe beleidsnota, de 5 takken van de Chiro in de toekomst:

- ✦ Chiro meer profileren
- ✦ De kaderwerking versterken
- ✦ Interne communicatie, informatie en participatie verbeteren
- ✦ Groepen versterken

✦ Blijven kiezen voor een toegankelijke Chiro

Die uitdagingen staan dan wel mooi op zich, echt concreet zijn ze niet. Dat hebben we verholpen door aan elke uitdaging een aantal acties te koppelen: nieuwe activiteiten, nieuwe brochures,... die we de komende jaren met de Chiro waar willen maken. Op

WEST-VLAANDERENWEEKEND VOOR AVONTUURLIJKE ZIELEN

de Kaderdenkdag van 24 september maakten we alle acties concreet.

Uiteraard beperken we ons niet tot enkel nieuwe dingen. We bouwen ook verder aan onze huidige werking.

Zo wordt Kramp nog altijd gemaakt voor keti's en aspi's en hun leiding, worden er IK's en SB's gegeven aan leiding, geeft de Dienst Avontuurlijke

Activiteiten workshops op bivak, leent Spoor ZeS de spiritkoffer uit, zal er opnieuw een Krinkel zijn,...

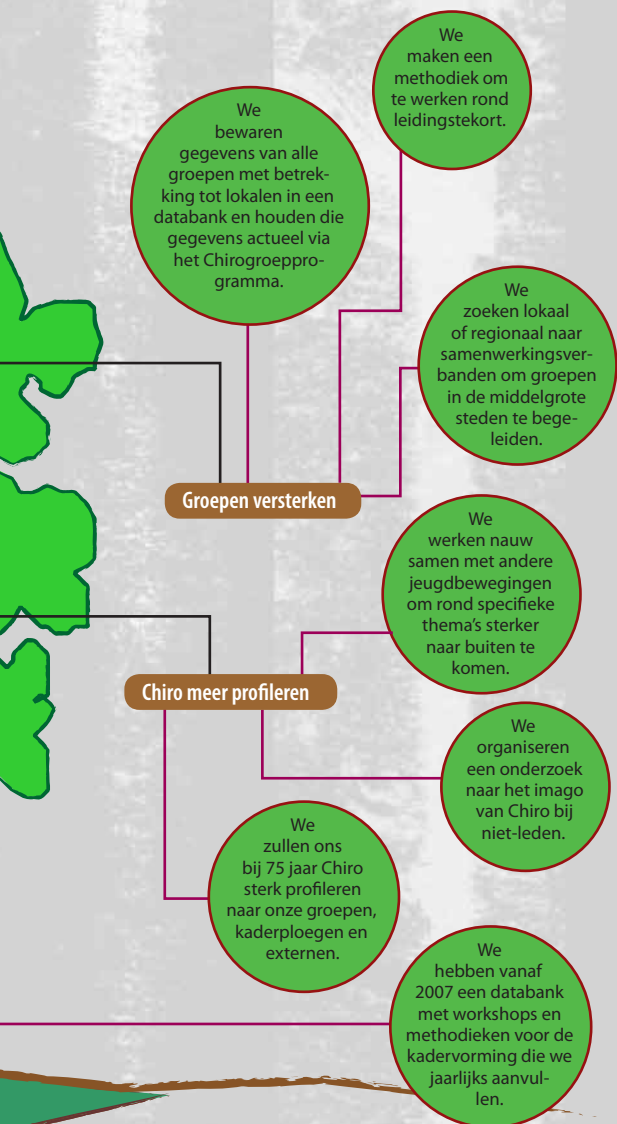
Je ziet het: jullie denken en discussieerwerk heeft geloond, want het resultaat is een heel strijdplan voor de toekomst. Laat 2007 maar komen, we zijn er klaar voor!

Ben je op zoek naar een uitdaging? Dan bieden we jou een weekend aan waar we op zoek gaan naar de eenheid tussen de mens en de natuur, in de buurt van een historisch waardevolle stad omgeven door ongerepte natuur. Ons programma: creatief zijn met beperkte middelen, avontuurlijke tochten met mogelijkheid tot observatie van de

natuur, de 'Tadorna tadorna' imiteren,...

- Data: 24 tot 26 februari; 17 tot 19 maart; 7 tot 9 april.
- Plaats: ergens in West-Vlaanderen
- Duur: van vrijdag om 20 uur tot zondag om 20 uur
- Kostprijs: € 35 per deelnemer
- Aantal deelnemers: 8 tot 15

Wil je meer weten? Of al inschrijven? Bel dan naar 03-231 07 95 of mail naar info@chiro.be.

TIP 21

Bodypainting met modder en aardepapjes: laat je inspireren door de aboriginals. Versier jezelf en je vrienden met zand, leem, bosgrond of klei. Bessensap zorgt voor een felle kleurtoets tussen al die aardetinten. Ringen, halskettingen en armbanden maak je uit kleefkruid, boomvruchten, madeliefjes, pluimpjes en bladeren die je aan elkaar vlecht met dennennaalden. En wat dacht je van een pruik uit gras, strovlechtjes, een masker uit een stuk afgefallen schors? Besluit je natuurcreativiteit met een mister- en missverkiezing. Wie is de knapste natuurfee of hipste bosbink?

TIP 22

Met bosgrond of klei uit de beek kun je dieren boetseren. Een hoopje grond wordt een egel met stekels van dennennaalden. Of een schildpad, met als pantser een mozaïek uit stukjes schors. De voegen vul je op met dikke modder. In de klei kun je voetsporen afdrucken van een verschrikkelijk bosmonster.

TIP 23

Een leeg conservenblik kan dienen als doel voor een wedstrijdje minibasket met een tennisbal.

JOKOR GAAT IN 'T ROOD

Op donderdag 22 december vindt de tweede Jokoractiviteit van het Chirojaar plaats: Jokor Rood. Jokor is de Kortrijkse studentenwerking,

ontstaan vanuit een gewestwerking. Alle Kortrijkse jonge studenten en jeugdige werkers die zich tijdens de week willen uitleven in spel en actie zijn hier

welkom. Afspraak om 19.30 uur in het JOC in Kortrijk.

Voor alle info, foto's en commentaren: www.jokor.be!

EVALUATIE VAN DE KADERWERKING

BEESTENBOS IS BOOS

Met gewest West op bivak

De Chiroleiders en -leidsters in gewest West (Affligem, Liedekerke, Ternat, Asse en Dilbeek) kregen in augustus een unieke kans: op bivak met het gewest. Zo'n 19 deelnemers en 12 begeleid(st)ers trokken met de trein naar Patignies, in de provincie Namen. Van 24 tot en met 28 augustus konden ze er letterlijk de beest uithangen. Als afsluiter van het jaarthema 'NatuurLeuk!' was alles er namelijk ingekleed als Beestenbos. We vroegen Lotte, Tim en Sarah om meer uitleg.

“Waarom hebben jullie een bivak georganiseerd?”

“Een gewest probeert de leidingsploegen van de verschillende Chirogroepen samen te brengen. Op die manier blijft het Chirogevoel niet beperkt tot onder de kerktoeren. We vinden dat je verder moet kunnen kijken dan je eigen Chirogroep met haar eigen trekjes. Zo leer je je gewoonten een beetje relativeren. De ideale manier om dat te doen, is een bivak.

Samen leven en spelen in een bivaksfeer, er is niets beters om elkaar te leren kennen en waarderen. Je merkt vlug dat dingen die je als vanzelfsprekend beschouwt in een andere Chirogroep totaal anders worden aangepakt of zelfs niet voorkomen. Zo bleken de rituelen bij de opening erg sterk te verschillen. Wat bij de ene de 'sluiting' is, is bij anderen de 'avondopening'. Het hijsen en strijken van de vlag was maar in enkele Chirogroepen

een gebruikelijk ritueel. (Grijzen) We vragen Chirojeugd Vlaanderen hier dan ook krachtdadig in te grijpen!”

“Wat hebben jullie zoal gedaan tijdens het bivak?”

“Net hetzelfde als tijdens een gewoon bivak. Om maar een paar dingen op te noemen: een spel in het dorp (Fata Morgana in Patignies), een bosspel, een 'koeienquiz', een trektocht, kajakken, zwemmen,... Er waren ook een paar specialere spelen, zoals 'het spel van de politicus', waar alles rond de politiek draaide, en honkopoly, een kruising tussen honkbal en monopoly. Een avondshow met karaoke kon natuurlijk ook niet ontbreken. Het programma zat aardig vol, want het bivak duurde maar vijf dagen.”

ONGEËVENAARD

“Hoe hebben jullie het bivak voorbereid?”

“In het begin van het werkjaar beslisten we dat we een bivak zouden doen en is er meteen een werkgroep opgericht binnen onze grote gewestploeg. We klaarden toen al uit hoe het bivak precies zou worden opgevat. Een heel jaar lang hebben we het bekendgemaakt. We besloten meteen om hoe dan ook op bivak te vertrekken, hoeveel inschrijvingen er ook zouden zijn. Je moet van bij het begin beseffen dat dat er niet veel zullen zijn: veel leiding is al met de eigen Chirogroep op bivak geweest en vindt dat het welletjes is geweest, of doet een studentenjob, of heeft herexamens. Ook van

de gewestploeg kon maar een beperkt aantal de hele periode mee. Het relatief kleine aantal deelnemers zorgde wel voor een goede sfeer. Misschien moet zo'n initiatief ook 'groeien' over de jaren. We zullen wel niet elk werkjaar zo een bivak organiseren. Elke activiteit werd voorbereid door enkele verantwoordelijken binnen de gewestploeg, naast de bivakwerkgroep die meer de coördinatie deed. Voor de deelnemers was het 'consumeren'. Alles was voor hen geregeld. Op die manier konden ze opnieuw op bivak zonder zich ergens zorgen over te hoeven maken. Voor hen was het geleden van de tijd dat ze aspirant waren dat ze dat nog eens konden.

CHIRO INFO

Zoekertjes

De Chiromeisjes van **Steenhuffel** verhuren hun **lokalen** in de Jozef van Doorslaerstraat 22. Dat zijn 5 lokalen die ruimte bieden aan 25 personen. Er zijn elektrische vuurtjes om op te koken. Er is ook een grasplein. Als je interesse hebt, contacteer je Keetie (0478-55 37 64) of Gerd (0479-51 99 13).

Nog op zoek naar een bivakplaats voor 2006? De Chiromeisjes van Turnhout hebben er één te veel. De bivakplaats bevindt zich in Kleine Brogel en staat geboekt voor de periode van 10 tot en met 20 augustus 2006. Voor meer informatie kun je terecht bij Yves Driessen op 0477 72 50 48.

Zoek je een nieuw **Chirolokaal**? Strabag BMTI heeft er nog één op overschot. Voor 20 000 euro en wat BTW koop je een verplaatsbaar gebouw van 23 meter lang en 6 meter breed. Het heeft twee verdiepingen. Je krijgt 9 lokalen, een sanitair blok, verwarming en elektriciteit. Het gebouw staat momenteel in Antwerpen. De koper moet het wel zelf afbreken en vervoeren. Interesse? Bel naar Guy Steyfkens van de materiaaldienst van Strabag (014-50 74 12). Een gedetailleerde technische fiche kun je krijgen via lokalen@chiro.be.

Familienieuws

Zij breiden uit

Proper en wel plonsde **Saartje** op 26 oktober 2005 het leven in van An Wildiers (oud-leidster van Chiro Onze-Lieve-Vrouw Arendonk en poetsvrouw op Heibrand) en Benny Moeskops (oud-leider Chiro Sint-Hubertus Arendonk).

Geboren in stijl, zijn naam is...

Tijl! Sinds 4 november 2005 kan hij gezellig brullen tegen zijn coole papa Johan 'Jokke' Muyldermans (oud-leider Chiro Pius X Mechelen, oud-gewestleider gewest Zenne, educatief medewerker JGM) en zijn fiere mama Elke Du Bin (oud-groepsleidster Chiro Muizen, oud-gewestleidster gewest Dijle, oud-verbondsmedewerkster verbond Mechelen, oud-voorzitster van de Groepsleidingscommissie).

Afscheid nemen

Op 14 oktober 2005 kwam **Tibo** op de wereld. Veel te snel nam hij alweer afscheid van zijn ouders Marijke Vanderheyden (oud-medewerkster van de boekhouding van Chirojeugd Vlaanderen) en Tim Verhulst.

"Ik reis langs duizend regenbogen en ontsteek er voor jou de zon."

Op zaterdag 29 oktober 2005 nam **Liliane Panken** afscheid van deze wereld. Liliane was echtgenote van Ludo (in de jaren 70 leider bij Chiro Booischot) en moeder van Lander (oud-lid) en Stijn (oud-groepsleider van Chiro Booischot en ondertussen bezieler van de plaatselijke oud-leidingswerking).

TIP 24

Als je met velen bent, kun je in de natuur een 'fotospel' in miniatuur spelen. Elk lid kiest een leuk plekje en hangt een leeg toiletpapierrolletje onbeweeglijk in een boom, gericht op een mooi detail. Maak een tochtje om door elkaars 'kijkbuisjes' te kijken.

TIP 25

Afgedankte fietsbinnenbanden zijn goede elastieken. Je kunt er een ploegje spelers mee samenhouden, twee spelers aan elkaar binden, een voorwerp katapulteren,... Opgelet: zo'n elastiek is minder geschikt voor touwtrekken, vanwege de beperkte elasticiteit.

CHIRO BEKENDMAKEN? ONTWERP EENS EEN AFFICHE!

Elk jaar opnieuw komen we als Chiro naar buiten. Iedereen mag het zien: er is Chiro in de buurt! Hiervoor maken we jaarlijks een nieuwe Chiroaffiche en Chirofolder.

En nu krijg jij de kans om die te ontwerpen!

Iedereen kan aan deze wedstrijd deelnemen. Het winnende ontwerp ontvangt een geldprijs van **250 euro** en, wat belangrijker is, een **naamsvermelding** op de 75.000 affiches en 80.000 folders die over heel Vlaanderen verspreid worden.

De ontwerpen moeten voldoen aan de volgende **voorwaarden**.

- ▶ Formaat: 40 x 60 cm nauwkeurig en rechtopstaand
- ▶ De slogan "Als je't mij vraagt: CHIRO" moet duidelijk en vanop een afstand te lezen zijn.
- ▶ Het nieuwe Chirologo moet links in de bovenhoek staan.
- ▶ Techniek: vrij (hou er rekening mee dat de affiche gedrukt wordt in een normale vierkleurendruk).

De affiche moet een algemeen sfeerbeeld ophangen van Chiro als kinder- en jeugdbeweging voor jongens én meisjes. Hou er rekening mee dat het een **vensteraffiche** is. Ze moet opvallen en vanop een afstand gevat kunnen worden.

Vul de onderstaande strook in en plak ze op de achterkant van je ontwerpaffiche. De winnende affiche wordt anoniem verkozen.

Ontwerpen (op ware grootte) moeten ons uiterlijk op **1 maart 2006** bereiken.

Opsturen of zelf brengen naar:
Chirojeugd Vlaanderen vzw, Kipdorp 30, 2000 Antwerpen, t.a.v. Jan Van Bostraeten. Vragen staat vrij: 03-231 07 95 – Jan.Vanbostraeten@chiro.be.

Elektronische bestanden kunnen geleverd worden op cd. De minimumresolutie is dan 300 dpi op ware grootte.

Naam:

Adres:

Tel:

E-mail:

Rek.nr.

GESPROKKELD

BERICHTEN UIT DE BUITENWERELD

Vlieg je mee? CULTUUR MET KINDEREN

CultuurNet Vlaanderen zoemt sinds oktober extra in op kinderen en cultuur en dit samen met Ketnet, Yeti/Klasse, je bibliotheek en Cultuur Lokaal.

"Vlieg je mee?" is de slogan van een duurzaam traject dat kinderen (tot 12 jaar) en hun vrienden, ouders, grootouders, tantes,... de weg naar cultuur in brede zin wijst. Vooral tijdens de weekends en in de vakantieperiodes, want dat zijn de ideale tijdstippen om aan cultuur te doen.

Cultuurweb.be, KetNet en Yeti (magazine voor 10-12 jarigen van Klasse) zijn het decor voor een leuk vliegje, dat als icoon dient voor alles wat met kinderen en cultuur in brede zin te maken heeft. Die maffe vlieg prikkelt en daagt uit om allerlei activiteiten te ontdekken. Zoek ze op cultuurweb.be bij het aanbod 'met kinderen'. Ook in je bibliotheek en bij Cultuur Lokaal kun je haar terugvinden. En op 21 oktober wordt Vlieg een tv-ster op Ketnet! Hou in oktober je leden goed in de gaten. Vlieg zou er wel eens op kunnen landen. Ze zal je leden uitnodigen om aan de hand van een unieke code deel te nemen aan een wedstrijd op www.vliegjemee.be. De hoofdprijs is een vliegreis van Virgin Express. Verder kun je arrangementen winnen in Mechelen Kinderstad, leuke boekenpakketten van je bibliotheek en toffe boekjes en cd's van Stichting Lezen.

Vlieg niet op bezoek gekregen? Ga er dan zelf achteraan! In je bibliotheek vind je 'Vlieg je mee?'-stickers, eveneens mét unieke code. Vanaf de herfstvakantie zijn er ook toffe 'Vlieg je mee?'-rugzakjes te verkrijgen in de bib in je buurt (op vertoon van de code). En op heel wat activiteiten worden er tijdens de herfstvakantie toffe pins verspreid mét Vlieg erop.

www.cultuurweb.be - www.vliegjemee.be - www.ketnet.be (zoek Vlieg!)

SEKS, EEN SERIEUZE ZAAK?

Jeugd & Seksualiteit heeft weer een ei gelegd! De nieuwe Rep & Roer is er. Rep & Roer is het tijdschrift van Jeugd & Seksualiteit. Deze keer kom je meer te weten over humor en seks. Wat is het verband tussen lachen en vrijen? Wat vindt cartoonist Zaza zo grappig aan seks? En hoe kun je in hemelsnaam op een ontspannen manier over seks praten met een groep jongeren?

Je vindt alle informatie terug in Rep & Roer nr. 20. Op de website van Jeugd & Seksualiteit kun je het nummer bestellen voor 5 euro.

Alle info op www.jeugdensexualiteit.be.

Jeugd en Seksualiteit vzw

NIETS IS WAT HET LIJKT

Misschien heb je al wel eens achter je oren gekrabbd, peinzend over de vraag wat je moet aanvangen met holebi-jongeren in je jeugdvereniging? En of je met dat thema bezig moet zijn of niet?

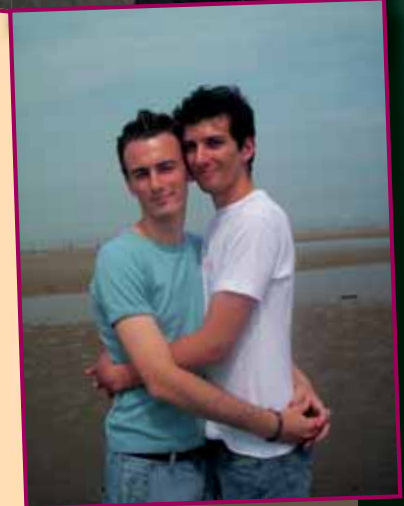
We weten dat het soms moeilijk is om dit thema aan te pakken met jongeren. We weten ook dat er nog heel wat vooroordelen leven bij jongeren, maar ook bij de begeleiders van die jongeren. Voor die begeleiders hebben we een vorming uitgewerkt.

In de werkwinkel 'Niets is wat het lijkt' gaan we dieper in op de holebithematiek. Wat zijn de grootste vooroordelen? Kloppen al die clichés? Hoe moet ik binnen mijn jongerenorganisatie omgaan met holebi's? Hoe maak ik mijn groep holebivriendelijk? Wat moet ik zeggen als een van de leden zijn/haar coming out doet aan mij?

Ben je geïnteresseerd om met de medewerkers van je groep iets rond holebi's te doen? Neem dan contact op met Wel Jong Niet Hetero, via vorming@weljongniethetero.be of met een briefje naar WJNH, Kammerstraat 22 in 9000 Gent. Je kunt tijdens de kantooruren ook altijd bellen naar 09 269 28 17!

Praktisch?

- ▶ De vorming duurt normaal 2 uur; verkorten of verlengen kan op vraag.
- ▶ Prijs: € 30 voor twee uur - € 50 voor een voor- of namiddag.
- ▶ Ook vorming voor leden van de groepen is mogelijk.
- ▶ We werken met de input/vragen van de deelnemers, geef dus op voorhand je verwachtingen door.

VORMING

IK (INLEIDINGSCURSUS)

IK is een must voor al wie het eerste jaar leid(st)er is. Met leid(st)ers uit de buurt vertrek je op weekend en meteen – daar staat de IK nu eenmaal om bekend – vlieg je erin. Alles draait rond spel en spelen. Je ontdekt verschillende soorten spelen, leert nieuwe spelen maken en tot in het on-eindige variëren. Je activeert je creativiteit en fantasie. Je krijgt een heleboel begeleidingstips mee én een hoop frisse ideeën om zelf een programma voor te bereiden. Twijfel dus niet om mee te gaan op IK, want die is om vingers en duimen van af te likken!

DE KLEINE LETTERS

Praktisch?

De organisatie van de IK ligt in handen van de gewesten. Zij bezorgen je dus een uitnodiging met data en praktische informatie. Als je niet mee kunt met je eigen gewest, kun je aansluiten bij de IK van een buurgewest. Raadpleeg de gewestleiding of het regionaal Chirosecretariaat.

Wie mag mee?

Alle leiding die de IK nog niet volgde. Je eigen (prille) leidingservaring staat centraal.

Let wel: wie een attest van Animator in het Jeugdwerk wil behalen, moet minstens 16 jaar zijn of worden in het lopende kalenderjaar!

SB (SCHOLINGSBIVAK)

Op SB mag jij niet ontbreken. Het is een vijfdaagse cursus waar je wordt ondergedompeld in alle aspecten van leiding geven. De leefwerelden van de afdelingen komen aan bod, in het bijzonder die van je eigen afdeling. Je leert de werking van andere leidingsploegen kennen, ontdekt wat 'Chiro nationaal' te bieden heeft en hoe een eigen plaatselijk netwerk je groep ondersteunt. Ook kom je te weten hoe dé Chiro denkt over milieu, geloof, relaties, migranten,... Zo kun je je eigen visie hieraan toetsen. En ondertussen wordt er veel gespeeld en ambiance gemaakt! Wie meegaat op SB maakt de juiste keuze!

Elk verbond organiseert jaarlijks één of twee Scholingsbivakken. Tijdens elke vakantieperiode vindt er dus wel ergens één plaats. Zo kun je zelf kiezen waar en wanneer je op SB gaat.

Prijs?

€71

Attest van animator

In de Chiro bestaat de animatorcursus uit twee delen: IK en SB. Na die twee cursussen én enkele weken stage in je eigen Chirogroep, krijg je het attest van Animator in het Jeugdwerk.

Wie mag mee?

Iedereen die in leiding staat én IK gevolgd heeft. Wie nog geen IK gevolgd heeft, moet 18 jaar zijn of worden in het lopende kalenderjaar. Let wel: wie een attest van animator wil behalen, moet minstens 16 jaar zijn of worden in het lopende kalenderjaar!

CHIRO-SCOUTSCURSUS

Tijdens de krokusvakantie gaan we samen met de scouts op bivak. Wij lopen vijf dagen met een scoutsbril op onze neus en zij dragen een Chiropetje. Benieuwd of zij het leven even roze mogen bekijken? Wees dan zeker van de partij!

Wanneer? Waar?

SB's in de kerstvakantie:

- 26-30 december 2005 SB verbonden Kempen en Mechelen in Heibrand, Westmalle
- 26-30 december 2005 SB verbond Limburg in De Kalei, Dilsen-Stokkem
- 26-30 december 2005 SB verbond Reinaert in Heidepark, Waasmunster
- 3-7 januari 2006 SB verbond Antwerpen in Heibrand, Westmalle

SB's in de krokusvakantie:

- 25 februari - 1 maart SB verbond Leuven in De Karmel, Brugge
- 25 februari - 1 maart SB verbond Brussel in De Kalei, Dilsen-Stokkem
- 25 februari - 1 maart SB verbond Roeland in Heidepark, Waasmunster
- 28 februari - 4 maart SB verbond Kempen in Heibrand, Westmalle
- 28 februari - 4 maart SB verbond Mechelen in Heibrand, Westmalle
- 1 - 5 maart SB verbond West-Vlaanderen in De Karmel, Brugge

Ook in de paasvakantie vinden er SB's plaats. Je vindt de data in de zakagenda, de Grasduiner en latere Dubbelpunten.

Wanneer?

1 tot 5 maart

Plaats?

De Karmel, Brugge

Prijs?

€ 71

Wie mag mee?

Iedereen die IK en SB heeft gevolgd en 18 jaar is of wordt in 2006. Wie nog geen IK of SB volgde, moet 19 jaar zijn of worden.

Attest van Hoofdanimator

De Chiro-scoutscursus leidt samen met een andere cursus uit de reeks voortgezette vorming en 30 uur stage in de eigen groep tot het attest van Hoofdanimator in het jeugdwerk.

VOOR ALLE CHIROCURSUSSEN GELDT

INSCHRIJVEN

Per e-mail: je naam en voornaam, adres, telefoonnummer, mailadres, de naam en periode en plaats van de cursus, naar info@chiro.be.

Met de post: dezelfde gegevens, naar Kipdorp 30, 2000 Antwerpen.

BETALEN

Als je inschrijving aangekomen is, sturen wij je een factuur. Respecteer de uiterste inschrijvingsdatum (veertien dagen voor de cursus). Wie te laat inschrijft, betaalt € 7,50 extra voor een weekend of vijfdaagse.

Op cursus krijgt iedereen een attest van deelname. Als je dat indient bij je gemeente (meestal via de jeugddienst), betaalt die waarschijnlijk de inschrijvingsprijs geheel of gedeeltelijk terug.

We vragen alle deelnemers de cursus volledig mee te maken.

by Fair mail

Groetjes van Pluk, bedankt voor het fantastische bivak en het overheerlijke eten van onze lieve kokjes. Blaf! Kim & Leen van Chiro Bloemkine

Groetjes aan de aspiranten van Chiro Bloemendaal. De leiders Koen en Stijn

Aan mijn liefste uitgaansventen Kevin en Jerre: een geweldig gelukkige verjaardag! Ik ben wat laat, maar nu staan jullie wel in Dubbelpunt! Liefs, Lieselot

Hey keirels en wijfies. AB 05 was echt beire. Aspi's Alive! Groetjes Koen.

Leider Dimmen, mijn telefoonnummer is 0494-31 54 07... mocht je 't vergeten zijn. Liefs, je grootste fan.

Noord oost zuid west, verdraai Chiro Lichtervelde op z'n best! Groetjes aan alle Chirowietjes

Leufsteu keuteu'tjeus veuneu AB, weu weulleun jeulleu beudeunkeun veur heut seupeur geusleugdeu AB. Weu zeun eun beungeleuk teum! Weu weureun deu meux, teut veulgeund jeur eup AB! Deukeu beus, Freu en Meunneu -xxx-

RAKWI-Bende, wij zijn de vriendjes van IEDEREEN! Dikke vette groeten aan alle lieverdjes van het poep-team.

Sander, we houden van je! En volgend jaar ga je wél mee! Je liefje en vervangliefje

Laten we er samen een mega-Chirojaar van maken! Met alle leden en leiding van Chiro Waregem Centrum. Liefs van op de verbondelijke Startdag.

«'k ga joe ne kji Chiro'n » zei een Dai-zelnaar en met deze spreuk gaan we er weer een jaar tegenaan! Zet 'm op, Chiro Dadizele! Van Tine & Emma

Qui sont les meilleurs? De aspi's, natuurlijk! Het was gewoon BERE! Dikke zoen voor alle kerels & schatjes! Hanne

AB2005 was super-de-max en dit onder meer door een zalige ketibende. Merci Daan, Kenza, Tank, Monne, Voris, Frie, Tom, Kevin, Joris, Berdine, Sofie, Isabelle, Tommy, Olli, Gitte, Nele, Neige, Pieter en Koen! En tot de volgende!

In 1418 hadden ze nog geen stylo's, dus doen we je nu de groetjes. Aan jou, Stijn, en aan de rest. Groetjes van de leiding die er wel was. Chiro Oostveld: Walter - An - Mush - Streuve - Liene - Floor

Zijn jullie met veel?

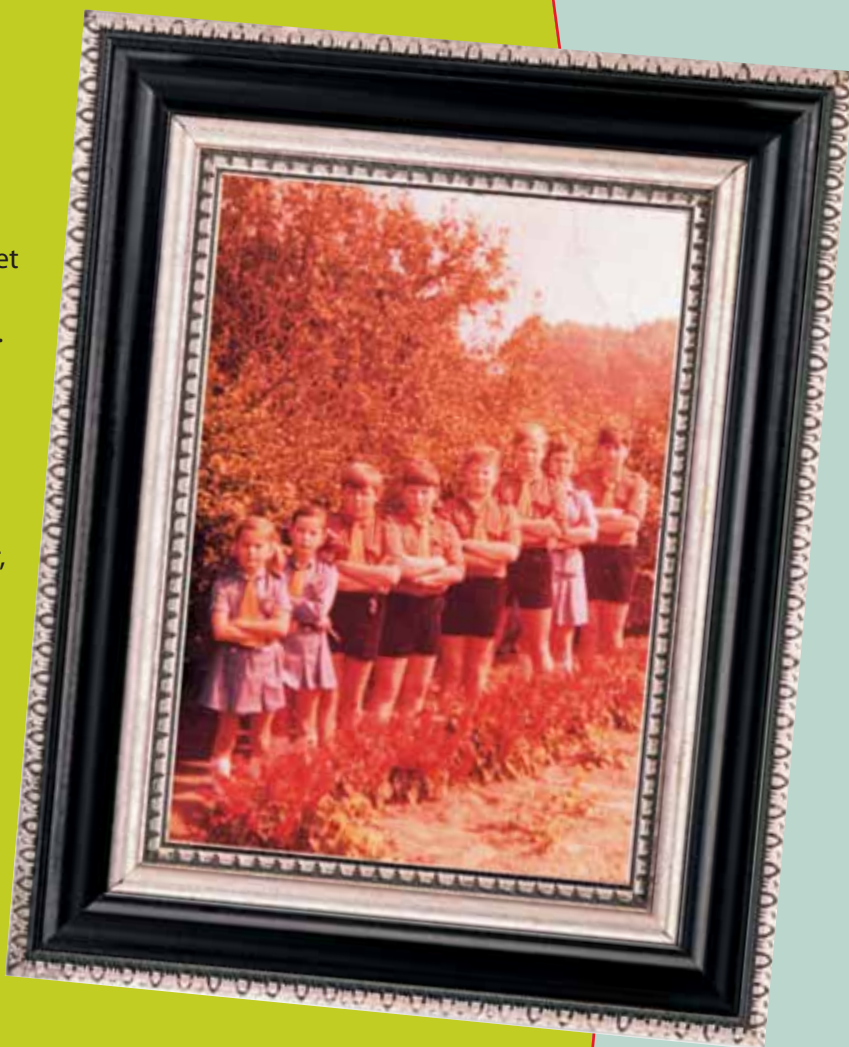
Zijn jullie met meer?

In 2006 bestaat De Banier 60 jaar. En in 2006 opent De Banier een nieuwe winkel in Sint-Niklaas. Om dat te vieren zijn we op zoek naar het **grootste Chirogezin** in Vlaanderen.

Het gezin dat het grootste aantal nu nog actieve Chiromensen telt (leden, leiding, kader, VB), verdient een **waardebon van 250 euro** om Chirokledij te kopen in De Banier.

Ook **de groep waaruit dit gezin 'afkomstig is'**, verdient een extraatje: een **bon van 250 euro** om knutsel- of spelmateriaal mee te kopen.

Denk je dat er in jouw groep een groot Chirogezin huist? Woon je zelf in een groot Chirogezin? Misschien wel hét grootste van Vlaanderen? Laat het dan weten (liefst mét foto) op grootste.gezin@chiro.be (ten laatste 31 januari 2006).

Aalst, Molenstraat 65,
tel. 053-70 13 80
Antwerpen, Kipdorp 30,
tel. 03-202 24 71
Brugge, Ezelstraat 69,
tel. 050-33 86 51
Brussel, Kolenmarkt 85,
tel. 02-511 44 31
Gent, Hoefslagstraatje 1,
tel. 09-233 87 87
Hasselt, Vaartstraat 14,
tel. 011-23 14 89
Leuven, J.P. Minckelersstraat 29,
tel. 016-29 97 84
Mechelen, O.L. Vrouwstraat 6,
tel. 015-41 02 34
Roeselare, Delaerestraat 16,
tel. 051-24 35 11
Turnhout, Warandestraat 97,
tel. 014-42 15 13

Met je lidkaart krijg je op alle Creamix-artikelen 20% korting!

*Geachte burgemeester,
we hebben een probleem:
we willen geen gloednieuw lokaal,
maar doodgewoon ons 'heem'.*

*We kunnen er goed spelen,
al noemt u het een krot
en elke zondagmiddag
amuseren we ons er rot.*

*Het dak lekt inderdaad,
dat hebt u goed gemerkt,
maar de plantjes van de speelclub
blijven zo wel supersterk.*

*Het ongedierte dan,
dat u meende te zien,
zorgde voor een echte griezelsfeer
bij ons spel rond Halloween.*

*U zei ook nog iets over
"groene schimmel op de muren".
De rakwi's zijn beledigd...
Aan die Sjoepap werkten ze uren!*

*Achter elke vlek op de vloer
schuilt een heel verhaal.
Voor geen goud halen we de spons
over de geschiedenis van ons lokaal!*

*Dus, beste burgemeester,
gooi ons lokaal niet plat!
Het is het allerleukste huis
van de hele stad!*

*Wij vragen u uitdrukkelijk
uw plannen te herzien.
Wij willen alléén ons Chiroheem
of anders... uw huis, misschien?*